

DRAUGAS

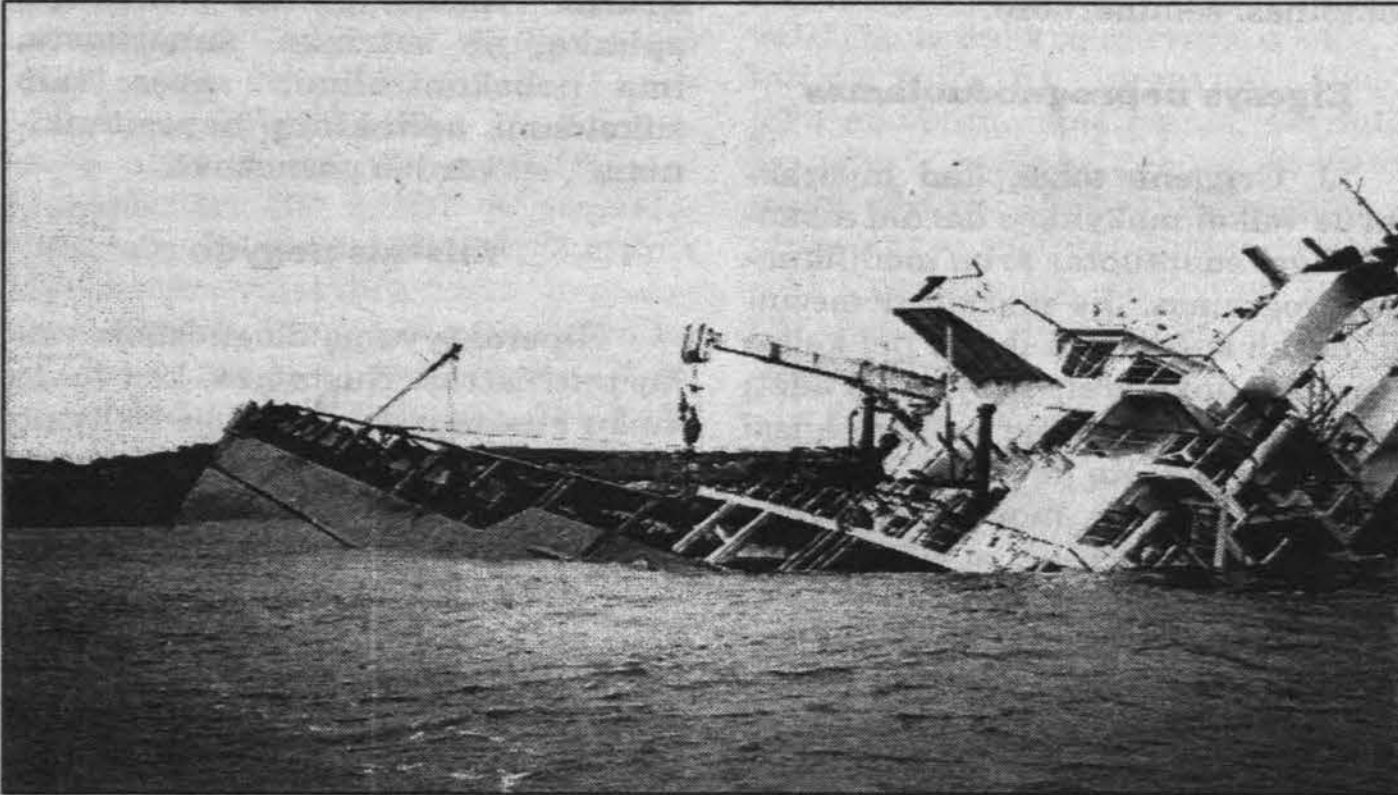
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Kaina 50 c.

ANTRADIENIS - TUESDAY, RUGSĖJO - SEPTEMBER 26, 2006

Vol. XCVII Nr. 185

Skęstam? Ne, gal kitą kartą...

Skęstam?..

Audrius Matonis

„Siūbuojamas valstybės laivelis“ ir „drebinami tėvynės pamatai“ Lietuvoje tapo labiausiai nuvalkiotomis

klišėmis per pastarąsias porą savaitių.

Kiek dramos ir tragizmo! Politikos marginalų ir primirštų politikierių choras, akompanuojantys

politikos apžvalgininkai beigi gyvenimo būdo kronikos kūrėjai uoliai sukruto imituoti situacijos, kurioje „turtuoliai irgi verkia“, o vergė Izaura iš našlaičių tampa bananų respublikos elito brangakmeniu.

Tačiau kalbos apie „siūbuojamus valstybės laivelius“ bei „drebinamus tėvynės pamatus“ Lietuvoje iš tiesiog patetiško netruko pavirsti tiesiog komiškomis.

Karinis perversmas lietuvių turistų pagėmtame Tailande gal ir galėtų būti nurašytas į egzotikos kategoriją. Bet riaušės Budapešto centre ir grąsinimai revoliucija nuversti Vidurio Europos pussės Vengrijos vyriausybę, stebint vietos ekonomiką maitinančiai dešimtūkstantinei turistų bei investuotojų miniai, frazėms „siūbuojamas valstybės laivelis“ ir „drebinami valstybės pamatai“ suteikia kiek kitokią reikšmę. Kiek rimtesnę.

Tad kaip rimtai pavadinti tai, kas pastarąsias keletą savaitių vyks-

ta čia, Lietuvoje?

„Visų karas prieš visus“; „Lietuva pati prieš save“; „Vožem sau į ausį“ – šie ir panašūs, pretenduojantys taip pat į klišes, peršasi atsakymais.

Atsakymai patogūs, bet nelabai informatyvūs.

Taip, aukščiau suminėti stereotipai lyg ir limpa prie konstatuotos situacijos, bet jos anaipol nepaaiškina.

Nukelta į 6 psl.

Šiame numeryje:

- Sveikatos klausimais.
- Skurstanti Lietuva?
- Vyriausybė, pesimizmas, viltys.
- Įvykiai, reikalaujantys istorinės enciklopedijos.
- Kas tiki, niekuomet nebūna vienas.
- Knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“ sutiktuvės.
- Centralizuotas partijų finansavimas.
- Mūsų daržai ir darželiai.

Valiutų santykis

1 USD — 2.70 LT
1 EUR — 3.45 LT

Komisijos vadovė panoro trauktis

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Kilus sujudimui dėl Liustracijos komisija pasiekusios medžiagos iš buvusių KGB archyvų, pastarosios vadovė, Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro direktorė Dalia Kuodytė užsimena galinti pasitraukti iš pareigų.

„Šia tema daugiau nė vieno žodžio nesakysiu. Pakaks. Mano darbas buvo paimti archyvinę medžiagą ir apie tai informuoti. Po vėliau sekusių komentarų man pradėta grasinti teismais. Visą gautą medžiagą atidaviau atsakingoms įstaigoms ir daugiau nenoriu su ja turėti nieko bendra. Pati galvoju, kad gal reikėtų iš-

eiti iš darbo, nes jau pradėdu nesuprasti, kas vyksta“, — dienraščiui „Kauno diena“ sakė D. Kuodytė.

Praejusią savaitę D. Kuodytė pranešė gavusi šūsnį 1991–1992 metais veikusių komisijos KGB veiklai tirti archyvinės medžiagos, bet atsisakė nurodyti šiuos dokumentus perdavusį asmenį.

Premjeras Gediminas Kirkilas pavadė Teisingumo ministerijai ištirti, kaip dokumentai, tarp kurių yra ir buvusių KGB bendradarbių prisipažinimų, pasiekė Liustracijos komisiją. Pasak žiniasklaidos, įtarimų šešėlis krito ant 1991–1992 metais dirbusios

Nukelta į 6 psl.

Darbo partijos frakcija – nebe gausiausia

Andrius Sytas

Parlamentaras Bronius Pauža penktadienį pasitraukė iš Darbo partijos frakcijos ir pateikė pareiškimą stoti į socialdemokratų frakciją.

B. Pauža pasitraukus iš Darbo partijos frakcijos, joje narių liko 26 — tiek pat, kiek yra Tėvynės Sąjungos frakcijoje. Jei B. Pauža bus priimtas į socialdemokratų frakciją, ši partija irgi turės 26 narius.

Darbo partijos frakcijos seniūnas Jonas Pinskus Žinių radiui komentavo, kad socialdemokratai iš perbėgelių turės žalos — mat jie užims postus, kurių negaus senesnieji frakcijos nariai.

„Bėga tam, kad gautų postus. Kažkodėl nė vienas nebėga į opozicines, bėga tik pas valdančiuosius“, — kalbėjo J. Pinskus.

Anksčiau socialdemokratų pirmininko pavaduotojas premjeras Gediminas Kirkilas tvirtino, jog perbėgeliams jokie postai nėra nesūdomi.

B. Pauža irgi tikino jokio pažado dėl postų negavęs, o išėjęs, nes jo moralinės nuostatos šiandien neatitinka Darbo partijos frakcijos nuostatų.

„Pabėgelių iš Darbo partijos dabar bus kur kas daugiau nei anksčiau“, — kitoje spaudos konferencijoje Seime prognozavo Pilietinės demokratijos frakcijos seniūno pavaduotojas Henrikas Žukauskas. Jo žiniomis, partijos suvažiavime smarkiai kritikuota partijos vadovybė.

Alfa.lt

Estijos prezidento laukia pasirinkimas

Talinas, rugsėjo 25 d. (BNS) — Estijos išrinktasis prezidentas Toomas Hendrik Ilves turi išskirtinį mandatą — nors pergalę iškovojo nedidele persvara, jis yra pirmasis šalies prezidentas, kurį, pradedantį eiti pareigas, remia tiek tautos, tiek ir parlamento bei rinkikų kolegijos dauguma.

Tai redakcijos straipsnyje rašo pirmadienį dienraštis „Postimees“.

„Tai didelis pasitikėjimo kreditas, bet tai reiškia ir didelę atsakomybę. Šis rėmimas atspindi ne tik asmeninius T. H. Ilves būdo bruožus, įgūdžius ir įsitikinimus, bet ir visuomenės siekį bei pasiryžimą imtis permainingų, — pabrėžia leidinys. — Tapęs Europarlamento nariu T. H. Ilves daugiau kaip prieš dvejus metus atitolė nuo šalies politikos, todėl visuomenės pareikštą paramą galima ver-

Toomas Hendrik Ilves
Europos Parlamento nuotr.

tinti kaip kreditą, kurio svariausias užstatas yra jo žodis“.

„Naujasis prezidentas savo pažadams ištesėti turi penkerius metus, bet svarbiausi jam bus pirmieji mėnesiai — kaip tik jie parodys jo veiklos kryptį“, — pažymi laikraštis.

Nukelta į 7 psl.

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 09-25-06

PERIODICALS

SVEIKATOS KLAUSIMAI

Hiperaktyvūs vaikai
tampa našta

Susibūrė į draugiją

Pagalba hiperaktyviems vaikams ir jų tėvams susirūpinta prieš dvejus metus. Tada Ambulatorinių psichikos sveikatos centrų asociacijos iniciatyva įkurta draugija, suvienijusi šeimas, auginančias aktyvumo ir dėmesio sutrikimų turinčius vaikus. Draugijos pagrindinis tikslas – hiperaktyvių vaikų integracija į visuomenę. Draugijos atstovė Žemaitijos regionui Daiva Smilginienė, pati auginanti dvynius sūnus, turinčius hiperkinezinį sutrikimą, teigė ne kartą patyrusi priešišumą. „Visuomenė siekė atskirti tuos vaikus, siųsti į internatus. Jie dažnai turi aukštą intelektą. Tik bėda ta, kad šie vaikai praranda savikontrolę, jie nesugeba valdyti emocijų. Elgesio problemų turintys vaikai turėtų būti ugdomi pagal bendrąją mokymo programą. Užut tai dariusios, mokyklos kratosi tokių vaikų“, — sakė D. Smilginienė.

Ji save vadina hiperaktyvia mama. Vaikystėje irgi buvo hiperaktyvi mergaitė, tad jos sūnūs paveldėjo šį raidos sutrikimą. Jos vyresnysis sūnus neišsiskiria iš bendraamžių, kiti du – kaip ji pati įvardija, nepatogūs vaikai.

Kaltas požiūris

Pagrindinė problema, anot pašnekovės, vyraujantis neteisingas požiūris. Tėvai kaltinami tuo, kad vaikų neauklėja. „Blogiausia, kad tie kaltinimai žeriami, vaikams girdint. Turint omeny, kad šie vaikai labai jautrūs, jie skausmingai reaguoja į kaltinimus tėvams, dažnai imasi ginti juos ir pačius save. Tai traumuoja vaikus, provokuoja agresiją, kuri skatina asocialų elgesį, polinkį į nusikaltimus“, — aiškino hiperaktyvių vaikų mama.

Vaikas namuose yra saugus, bet mokykloje jis paliktas vienas. Situacija išliks keblė, kol pedagogai nepakeis savo požiūrio į hiperaktyvius vaikus ir jų tėvus. Problema reikia pradėti rūpintis, kol vaikas dar darželyje.

Būtina pagalba

Padėti hiperaktyviems vaikams galima tik bendromis tėvų ir specialistų pastangomis. Klaipėdos pedagoginės psichologinės tarnybos psichologė Dalios Bortnikienės nuomone, pagalba tokiems vaikams turėtų būti jungtinė. „Svarbu, kad mokytojas atsižvelgtų į vaikų psichiatro rekomendacijas, kad skirtų kuo daugiau dėmesio. Dažnai daroma klaida, kai pamokai trukdantis vaikas pasodinamas į paskutinį suolą. Turėtų būti atvirkščiai. Hiperaktyviam vaikui geriausia būtų sėdėti pirmame suole, kad jis nebūtų paliktas, užmirštas“, — sakė psichologė.

Anot jos, dėmesio ir elgesio sutrikimų turintys vaikai turėtų būti lavinami pagal specialiąją programą tik tada, kai to reikalauja vaiko tėvai, pedagogai.

Svarbiausia – šeima

Svarbiausias vaidmuo, organizuojant pagalbą hiperaktyviems vaikams, tenka šeimai. Psichologė D. Bortnikienė tvirtino, kad tėvų indėlis

turėtų būti didžiausias. „Svarbu, kad tėvai atstovautų vaiko interesams, kad kalbėtusi su specialistais, tartusi su pedagogais. Mokyklos keitimas – ne išeitis. Vaikui dėl to tik sunkiau“, — aiškino psichologė.

Pasak specialistės, hiperaktyviam vaikui ypač svarbu pastovumas ir struktūra. „Jam reikia nusistovėjusios kasdienės rutinos gerąją prasmę. Todėl būtina kuo labiau gerinti vaiko aplinką. Kai ši bus tvarkinga ir struktūruota, vaikas pamažu ir dvasiškai taps stabilėsnis“, — sakė D. Bortnikienė.

Nemoka dirbti

Du hiperaktyvius vaikus auginanti D. Smilginienė pritarė, kad vaikams būtinas pastovumas. Tada, anot jos, vaikas nejaučia nerimo, jo emocijos įgyja pusiausvyrą ir mažiau kyla elgesio problemų.

D. Smilginienė apgailestavo, kad mokykla problemą konstatuoja, bet jos spręsti nepadaeda. „Kadangi pedagogai nemoka dirbti su tokiais vaikais, šie mėtomis iš vienos mokyklos į kitą. Jei nuolat tu esi gąsdinamas, kad išmes iš mokyklos, kaip tada normaliai vaiką auklėti?“ — retoriškai klausė D. Smilginienė.

Pasak pašnekovės, tėvai ir ugdymo įstaigų vadovai neranda bendros kalbos, todėl ir pagalba hiperaktyviems vaikams nėra efektyvi.

Myli akiai

Klaipėdos P. Mašiotto vidurinės mokyklos direktorė Janina Grigienė pritarė nuomonei, jog ugdymo įstaiga ir tėvai turi dirbti vieningai, kad padėtų hiperaktyviam vaikui integruotis į visuomenę.

Tačiau, pasak direktorės, svarbiausias vaidmuo turi tekti šeimai. Tėvai, kaip teigė pašnekovė, dažnai daro didelę klaidą. „Savo vaikų akivaizdoje jie ima kaltinti mokytojus, neva šie blogai dirba, nesugeba pasirūpinti jų vaiku. Taip vaikas dar labiau skatinamas priešintis mokyklos tvarkai, nepaklusti. Jo nusižengimai yra pateisinami, už juos nereikalaujama atsakomybės“, — aiškino direktorė. Ji įsitikinusi, kad taip vaikai tik skatinami blogai elgtis, nepaklusti.

J. Grigienės manymu, netinkamas auklėjimas sukelia daug problemų, kurios labai apsunkina hiperaktyvaus vaiko integraciją į visuomenę.

„Kalta akla meilė ir per didelis didžiavimasis savo vaiku. Kaip užauginsi dorą žmogų, jei vaiko akivaizdoje žemini pedagogą? Juk tik savo geru pavyzdžiu galima parodyti vaikui teisingą kelią“, — tvirtino mokyklos direktorė. Jos nuomone, visuomenė, teisėsaugos institucijos ir kiekvienas pats turėtų prisidėti prie vaikų auklėjimo. Abejingumas tik skatina blogą elgesį, agresiją.

Trukdo mokytojams

Siekdama atremti kaltinimus neva mokytojams trūksta pasirengimo dirbti su hiperaktyviais vaikais, J. Grigienė skubinosi apginti kolegas. „Mokytojams labai sunku, nes vienu

metu tenka dirbti su 30 vaikų. Skirti tiek dėmesio, kiek reikia hiperaktyviam vaikui, tiesiog fiziškai neįmanoma. Dažnai nukentčia kiti mokiniai, nes hiperaktyvus vaikas tarsi pavagia visą naudą, kurią mokytojas atiduoda pamokos metu“. Anot direktorės, P. Mašiotto vidurinės mokyklos mokytojai stengiasi, kad elgesio problemų turintys vaikai gautų visas reikalingas žinias. Jie nuolat tobulinasi seminaruose.

Elgesys neprognozuojamas

J. Grigienė teigė, kad hiperaktyvūs vaikai mokykloje dažnai mokomi pagal adaptuotas arba modifikuotas programas. Jie mažiau dėmesingi, negali susikaupti ilgiau nei kelias minutes, linkę greit supykėti. „Padėti pablogina tai, kad šie vaikai elgiasi nenuspėjamai. Ką jie iškrės, lieka tik spėlioti. Todėl ir mokytojas tampa nesaugus, nes jis juk atsakingas už tai“, — sakė J. Grigienė.

Direktorės manymu, tik vienas iš šimto tokių vaikų negali integruotis į visuomenę. Visi kiti turi galimybę gyventi visavertį gyvenimą.

Jaučiasi nesaugūs

Hiperaktyvumas – tai emociškai sutrikusių, protiškai atsilikusių arba turinčių centrinės nervų sistemos pažeidimų vaikų padidėjęs judrumas, neramumas. Tokie vaikai yra neatišūs, elgiasi impulsyviai, nesugeba

Stalo karalius —
žilagalvis kopūstas

Tai labai sena daržovė, ją teisėtai galima vadinti žilagalve. Dar Pitagoras jam yra skyręs pagiriamųjų žodžių, įvertinęs jo nuopelnus: kopūstas žmogui užtikrinąs ne tik gerą sveikatą, bet ir žvalią nuotaiką.

Šiandieniniai gydytojai tai lengvai paaiškina: savijauta, nuotaika daugiausia priklauso nuo vidurių ir virškinimo organų būklės. Jeigu žmogus tinkamai pasinaudoja maistinėmis ir vaistinėmis kopūsto savybėmis, turėtų būti sveikas ir linksmas.

Tarp žiemai konservuojamų daržovių kopūstai taip pat užimtą pirmąją vietą, nes jų konservavimo būdas – rauginti — yra pats sveikiausias. Tik nereikia dėti druskos. Žmonės, skaitantys knygas apie senovės keliautojus, atradę, bus aptikę žinių, kuo gi maitindavosi tokie jūrininkai, mėnesių mėnesius praleidę vandenyne, kokių maisto atsargų jie turėdavo. Ogi statines raugintų kopūstų ir statinaitę aliejaus.

Vertybė yra ir švieži kopūstai. Jei nebežinote, ką daryti su skaudamu sąnariu, užtvirkite ant jo nakčiai kopūstlapį. Kad būtų lankstesnis, kopūstlapį galima pamušti mediniu plaktuku, skirtu mėsai mušti.

Naudinga gerti kopūstų sultis. Sausą „smulkų“ kosulį gali išgydyti šviežių kopūstų sultys, teigia daugelis. Kopūstų sultimis galima gaivintis ne nežinant, ar sergi, ar esi sveikas – visais atvejais bus naudos.

Gal ne visi žino, kaip savo rūsyje kopūstus ilgiau išlaikyti šviežius, tinkamus. Reikia palikti kotą, nenukirsti jo sulig galva. Galima kopūstus raute išrauti, nupurtyti ar nuplauti žemes, nuplėsti stambiausius žalius lapus, o visą kotą palikti. Rūsio lubose įtaisyti gembes, ant kopūstų kotų užnerti virvutes ir sukabinti palubėje žemyn galvomis.

„Klaipėda“

sukaupti dėmesio, todėl jiems dažnai kyla mokymosi problemų.

Hiperaktyvius vaikus auginančios mamos teigimu, šie vaikai tarsi įelektrina aplinką. „Visi, esantys aplink, darosi nervingi, įsitempę. Todėl ir vaikas jaučiasi nesaugus. Vaikas nesuvokia, ką daro. Jam nesuprantamas suaugusiųjų pyktis, nuolatinis barimas ir bausmės. Hiperaktyvūs vaikai labai nuoširdūs, jautrūs, gerasirdžiai. Tačiau, patekę į nesaugią aplinką, jie sutrinka, sunerimsta, ima nebe kontroliuoti savęs, taip sukeldami aplinkinių nepasitenkinimą“, — vardijo pašnekovė.

Vaistais negydo

Hiperaktyvumą diagnozuoja vaikų psichiatras. Nustatyta, kad tokių vaikų smegenyse egzistuoja baltymo dopamino ir noradrenalino pusiausvyros sutrikimų. Šių baltymų sistema smegenyse perduoda informaciją. Nuo sistemos priklauso adaptacija ir reakcija į aplinką. Taip pat nustatyta, kad sintetiniai maisto priedai (jie naudojami daugelio maisto produktų gamyboje) prisideda prie vaikų hiperaktyvumo.

Atsižvelgiant į specialistų rekomendacijas, turėtų būti organizuojama pagalba vaikui ir jo šeimai. Užsienio šalyse paplitęs gydymas vaistais Lietuvoje kol kas nėra taikomas.

Eglė Petkutė

„Klaipėda“

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284. Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$120.00. Foreign countries \$135.

Postmaster: Send address changes to Draugas – 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$65.00

• 3 mėn. \$45.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$135.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$60.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$70.00 • 1/2 metų \$53.00

• 3 mėn. \$35.00

Kanadoje ir kitur (USD)

Metams \$80.00 • 1/2 metų \$70.00

• 3 mėn. \$40.00

Užsakant į Lietuvą:

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00

Reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

Tik šeštadienio laida oro paštu

Metams \$190.00 • 1/2 metų \$100.00

Tik šeštadienio laida reguliariu paštu

Metams \$68.00

Vyriausia redaktorė – Danutė Bindokienė
redakcija@draugas.org

administracija@draugas.org

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

• Administracija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija dirba kasdien,

nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.

• Redakcija už skelbimų turinį neatsako.

Skelbimų kainos atsiunčiamos,

gavus prašymą, ką nors skelbti.

• Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.

Nenaudotų straipsnių nesaugo.

Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:

rastine@draugas.org

skelbimai@draugas.org

VYRIAUSYBĖ, PESIMIZMAS, VILTYS

VYTAUTAS VOLERTAS

Sunku yra sparčiai žygiuoti priekin, kai iš paskos reikia vilkti klaidų ir šiurkštaus užsispyrimo bei šalto egoizmo važtas. Tokioje varginėje kelionėje gelbsti gera valia ir išmintis su patirtimi. Sudurstytos dabartinės (keturioliktosios) Lietuvos vyriausybės darbas ateityje beveik atitinka tokiam apgailėtinam vaizdui. Iki šiol LDDP ir socialdemokratų valdymo laikotarpis erzino gyventojus valstybės turto grobstymu, giminių ir partiečių neslepiama globa, apgaule ir vagystėmis. Nors tasai laikotarpis palengva sėda užmarštin, o negarbingo juodojo pasaulio aktoriai (apsijuokę ir išryškinti teisėsaugos bei savo veiklai netekę dirvos) traukiasi į pašalius, tačiau administracinė klaiduma ilgai išliks atminti. Tai didelis ir apsunkinantis griozdas naujam premjerui, buvusiam (pats sakosi – ir esamam) komunistui. Nors jis, atrodo, esąs protingas vyras ir nesiekė apsirūpinti nei fabrikais, nei viešbučiais, nei dvarais paežerėse, tačiau jam teks vilkti jo politinių artimųjų palikimą kaip apsunkinimą. Todėl ir ministrų su viceministrais parinkimas visuomenėje buvo atidžiai stebinas bei komentuojamas, nors A. Brazausko globotiniai nepasislėpė ir dabar supa naują premjerą. (Žinoma, ten nėra vagių, recidyvistų, perėjimų?)

Darbu naujam premjerui žvalgytis nereikės. Jau seniai kaimas šaukiasi dėmesio, tad jis paprašys karališkąją ministrę ton pusėn atsiųgti ir ką nors gera įvykdyti, ne vien apie tai plepėti. Švietimo srityje vagys išneša abiturios egzaminų paslaptis, jaunuoliai stokoja tautinio ir moralinio auklėjimo (taip, stokoja), būriai paauglių nelanko jokių mokyklų, vykdo kriminalinius nusikaltimus, keikiasi ir stumdosi gatvėse. Daug bus rūpesčio švietimo ir socialinių reikalų ministrėms, o premjerui – jas prižiūrint ir raginant. Kaip su nepajudinama teisių tikrove? Kada bus sprendžiamos bylos, nestumiant jų įsisenėjiman? Kada bus įsakyta nugriauti neleistinose vietose pastatytas vilas, nekreipiant dėmesio, ar jas statė sportininkai, politikai ar sukčiai? Kada bus nubaustas jau išryškėjęs nors vienas administracijos vertelka? Ar premjeras, Seimui netrukdam, ką nors šioje srityje nuveiks? Ir kaip šio premjero vyriausybė paskirstys ES milijardus?

Yra daug darbų, kuriems partijos, dūstančios nuo valdžios troškimo, turėtų pritarti. Dabar visos grūdasi prie ministerijų durų. Už tų durų jos turėtų nusinešti darbštumo, gerų norų ir geros valios. Nusikaltėlių sezonas valdžioje jau baigiasi, tad ir geros valios bei gerų norų ga-

lia palengva auga. Nei gyventojai, nei partijos dėl smulkmenų neturėtų vyriausybės darbo trukdyti. Dulkių galima rasti net ant popiežiaus rūbo. Privalu tik stebėti, kad Vilniaus neužtvėnkėtų iš Maskvos slapta atsiveržusios jėgos, kad Lietuva taptų valstybe ir neliktų netvarkos sala, iš kurios šaipytųsi kaimynai. Užuoat jėgų eikvojimo šmeižtams, nerimtai kritikai ir erzeliui, tebūna partijose svarstomi jų ateities uždaviniai ir išmintingai, subrendusiai tesiruojančia rinkimams. Gyventojų ir politikų irzlumas jau atneša irzlams panieką.

Kalbant apie valstybės vyriausybę, labai netinka sukčių, apgavikų, vagių įterpinėjimai. Tačiau iki šiol Lietuvoje tiko. Ir net būtinai reikėjo juos minėti. Ši tragiška padėtis šalia gyventojuose nemeluoto gerovės troškimo, iššaukė didelį pesimizmą. Kai kurie inteligentai pradėjo galvoti, kad padėties pagerinti jau negalima. Komunizmo augintiniai, esą kaip sukčiavo, taip ir toliau sukčiaus. Jų vaikai negavo nei tautinio, nei moralinio auklėjimo, tad nesizavi nei auka, nei heroizmu. Patys jauniausieji, blogai suprastos laisvės apnuodyti, stumdosi, plėškauja namie ir visame pasauly. Blogiausia, kad iki šiol nei valdžios institucijos (švietimo, socialinių reikalų, teisėsaugos), nei visuomeninio pobūdžio organizacijos, nei Bažnyčia nieieško ar neranda būdų šią padėtį pasukti teigiama kryptimi. O rimti piliečiai tūno ir nuogastaudami tyli. O žiniasklaida tyčiomis kaitina dvokiančius katilus. Taigi, Lietuvos visuomenė jau neatsigauna, susimaišę gyventojai nepajėgs valstybės išlaikyti... Taip kai kas šneka.

Gana, pesimistai, gana. Netiesa, kad Lietuva pirmąja visose blogybėse, netiesa, kad neturime vilčių prisikelti. Tik neplėšykime vieni kitiems akių, tik pritempkime vadeles avantiūristams, kurie nenori ir nemoka jokio kito darbo, kaip šūkauti politinėse dykumose ir ardyti tvarką.

Valstybinį gyvenimą Lietuvoje prikels iki šiol tylėjusi ir kantriai jį stebėjusi dauguma. Tai bus nauja revoliucijos rūšis. Į rinkimus jie ateis balsuoti nevalgę veltui dalių ledų, negėrę kandidatų pilstomo alaus, negavę kaišiojamų rašiklių ir jau nepasisakys už kanapėse išdygusius pilypus. Savo balsus skirs doriems ir patikimiems administratoriams. Pagaliau ir partijos supras, kad rojaus žadėjimas žemėje buvo visais laikais melas, kad ne kiekvienas ubagynas ir ne kiekvienas ištaikingų rūmų gyventojas gali piliečius atstovauti. Viltys didelės, o be šių vilčių neturime ateities. Jos pasiteisins.

legaliai laikyti ginklus, be to, jau keletą kartų Lietuvos valdžia netgi buvo priėmusi sprendimą asmenims, kurie nesilaiko įstatymų, gera valia gražinti juos savo teritorijos policijos įstaigai. Vidaus reikalų ministerijos Spaudos tarnybos duomenimis, nuo šių metų spalio 1 d. įsigalios Ginklų, šaudmenų ir sprogmenų savanoriško atidavimo ir ginklų bei šaudmenų įteisinimo Laikinasis įstatymas. Jis

DANUTĖ BINDOKIENĖ

Skurstanti Lietuva?

Ar įmanoma suskaičiuoti, kiek paramos vien tik JAV lietuvių labdaros organizacijos (jau nekalbant apie pavienius žmones, šelpiančius savo artimuosius) per kiek daugiau kaip 16 atkurtos nepriklausomybės metų nusiuntė į Lietuvą? Nors retkarčiais paskelbiamos gausios Lithuanian Mercy Lift, „Lietuvos Vyčių Pagalba Lietuvai“, „Saulutės“, „Lietuvos Našlaičių globos“, „Lietuvos Vaikų vilties“, „Partizanų globos fondo“ ir kitų tolygių labdaros organizacijų aukos, niekas turbūt iki šiol nesuskaičiavo, kokia bendra tų aukų suma. O jeigu dar pridurtume betarpišką paramą iš kitų Europos valstybių įvairiems projektams, vaikų stovykloms, mokykloms ir pan.? Žinoma, kiaušį maišą nelengva pripildyti, tad dar daug pastangų ir lėšų reikės, kad žmonės Lietuvoje pagaliau nejaustų nepriteklių.

Susidaro įspūdis, kad Lietuvoje gyventojai padalinti į „turinčius ir neturinčius“. Turintieji švaisto pinigus, bet vis tiek turtėja, o neturintys jokių būdų negali galo su galu sudurti. Ši nelygybė sukelia nemažą susipriešinimą tarp žmonių, galbūt tapus net viena pagrindinių gausios emigracijos į užsienius priežasčių. Jeigu valstybė savo gyventojais nesirūpina, kaip tie gyventojai gali jausti jai lojalumą ar meilę? Ką gali pagalti pensininkas, daugiavaikės šeimos tėvas, bedarbis jaunuolis, pavienė moteris, auginanti vaikus, kurie neturi pinigų šiltesniems rūbams ar geresniam maistui, kai žemės ūkio ministrės vardu surengta vakariene Lietuvos politikams, valdininkams bei užsieniečiams kainavo apie 46,000 litų? Kai tos pačios ministrės „reprezentacijai“ kiekvieną mėnesį skiriama daugiau kaip 6,000 litų, daugiausia išleidžiamų brangiems drabužiams? Kai ministrams kiekvieną mėnesį iš valstybės biudžeto skiriama 200 litų „kavai ir mineraliniam vandeniui“? Idomu, kokią kavą tie ministrai geria? Galbūt kiekvienam puodeliui atskirai kavos pupelės tą patį rytą atsiunčiamos tiesiai iš Kolumbijos ar kurios kitos kavos augintojos? Bet tai tik „ledkalnio viršūnė“. Kaip

rašoma Lietuvos spaudoje, tų „priedų“ ministrams toli gražu nepakanka, todėl „prisidedama“ iš ministerijos biudžeto ir už tai nei vienas neturi duoti ataskaitos! Argi reikia stebėtis, kad taip aršiai politikai tarp savęs stumdosi, besiverždami prie „valstybės lovio“, kai tas „lovys“ atrodo neišsemiamas? Jei dėl to savanaudiško pinigų švaistymo asmeniniams reikalams nukentčia įvairios valstybės programos, nelieka lėšų padidinti pensijų, paremti vargstančius gyventojus ar atlikti kitų, šaliai svarbių darbų, atrodo, niekam (juo labiau visiems ministrams, seimūnams bei kitiems jų „artimo rato žmonėms“) nerūpi.

Valstiečių liaudininkų vadovė, tuo pačiu vadovaujanti ir Žemės ūkio ministerijai, matyt, yra įsitikinusi, kad kunigaikštienės titulas jai suteikia ypatingų privilegijų pasinaudoti valstybės pinigais savo „reprezentacijai“ ne tik pačioje Lietuvoje, bet ir užsienyje, kur ji dažnai apsilanko. Nejaugi neatsiranda viena kita išmintingesnė galva, kuri drįstų ištarti – gana? Juk seniai praėjo laikai (arba bent taip buvome pradėję manyti), kai mūsų tėvynėje vyravo „kilmingųjų luomas“. „Kiekvieną mėnesį turiu daugybę įvairių renginių... O kur dar viešnagės užsienyje“, – pasiteisino ši tituluota ministrė. Beje, Lietuvoje nėra jokių kriterijų, kurie leistų nustatyti, kada ministras atstovauja pats sau, o kada – ministerijai, tad nereikia stebėtis, kad šių metų pradžioje ministrų reprezentaciniai fondai buvo padidinti nuo 3 iki 6 tūkst. litų per mėnesį! Ir dar, atrodo, nepakanka, dar K. Prunskienei pritrūksta, tad tenka „semtis iš ministerijos kišenės“.

Kaip mums, užsienio lietuviams, apmaudu, skaitant tokias žinias, o kaip dar turėtų būti apmaudžiau ir skaudžiau „atmestajai“ Lietuvos gyventojų klasei, kuri turi pasitenkinti menkais trupiniais, nubyrančiais nuo „valdžios puotos stalo“. Nejaugi lietuvių tauta ilgai kentės ir per būsimus rinkimus nepasisakys prieš šią neteisę?

galios 6 mėnesius, t.y. iki 2007 m. kovo 31 d.

Savanoriškai atidavę išvengs bausmės

Minėto įstatymo paskirtis – sudaryti teisinę prielaidą iš civilinės apyvartos išimti neteisėtai laikomus šaunamuosius ginklus, šaudmenis ir sprogmenis. Asmenys, kaip skelbia Vidaus reikalų ministerijos Spaudos tarnyba, kurie įstatymo galiojimo laikotarpiu savanoriškai atiduos tokius ginklus, šaudmenis ar sprogmenis, bus atleidžiami nuo baudžiamosios atsakomybės.

Galiojant Laikinajam įstatymui, asmuo, neteisėtai laikantis ginklus, šaudmenis ir norintis savanoriškai juos atiduoti, turės raštu ar žodžiu kreiptis į rajono policijos komisariatą. Kreipdamasis jis privalės nurodyti, ar nori įregistruoti ginklus, šaudmenis ir gauti leidimą laikyti,

nešiotis ginklus. Galės būti svarstoma galimybė teisės aktuose numatyta tvarka, ginklų perdurti ir pritaikyti kolekcijoms ar realizuoti atlygintinai arba atiduoti valstybės nuosavybėn.

Pagal minėtąjį įstatymą, asmuo, neteisėtai laikantis sprogmenis, sprogstamąsias medžiagas ir norintis savanoriškai juos atiduoti, turi raštu ar žodžiu kreiptis į policijos komisariatą ir nurodyti sprogmenų laikymo vietą. Beje, piliečiams draudžiama patiems pernešti, pervežti ar kitaip gabenti sprogmenis, sprogstamąsias medžiagas. Sprogmenys policijos įstaigoms atiduodami neatlygintinai.

Išsamesnės informacijos apie šią tvarką piliečiai gali gauti savo rajono policijos komisariate. Jeigu gyventojai turi informacijos apie nelegaliai laikomus ginklus, jie nedelsdami turėtų paskambinti telefonu 02 arba bendruoju pagalbos telefonu 112.

VALSTYBĖ VĖL SUTEIKIA GALIMYBĘ GINKLUOTIEMS NELEGALAMS

KESTUTIS PRANCKEVIČIUS

Niekam ne paslaptis, jog Lietuvoje atrasime nemažai piliečių, kurie savisaugos ir kitais sumetimais, namuose laiko šaunamuosius ginklus. Vieni juos yra įsigiję legaliai, o kiti pistoletus ar šautuvus nusipirko paslapčia, įvairiais keliais, be jokių dokumentų ir t.t. Kaip žinia, mūsų šalies įstatymuose griežtai draudžiama ne-

IVYKIAI, REIKALAUJANTYS ISTORINĖS ENCIKLOPEDIJOS STATUSO

EDMUNDAS SIMANAITIS

Tvarkydamas savo archyvą, kils- telėjau jau pradėjusį blukti aštuoniolapį „Atgimimo“ pirmąjį numerį. Taip jau sutapo – lygiai prieš 18 metų, būtent, 1988 m. rugsėjo 16 d., jis pasirodė, kaip ryškus meteoras bundančios tėvynės padangėje. Jau ne viską galima perskaityti – tarpais raidės išnykusios, bet šis „Atgimimo“ pirmgimis visas ir labai ryškiai pakartotas istoriko Romo Batūros unikaliame leidinyje „Siekiant nepriklausomybės“ I t., 2005 m. Paantraštė skelbia – „Lietuvos Sąjūdžio spauda 1988-1991“.

„Kraštas, kurį iš savo protėvių paveldėjome, yra mūsų. Vadinam jį Lietuva ir norim, kad šis žodis iš pasaulio kalbos neišnyktų. (...) Istorija, į kurią atsiremiam, yra mūsų istorija. (...) Kalba, kuria kalbam ir kuria didžiujamės yra mūsų kalba. Joje užtenka žodžių ir meilės ir neapykantai, džiaugsmui ir liūdesiui. Ji niekam negraso ir nieko neatstumia. (...) Žmogus, kuris į mus žiūri, reikalauja tiesos ir teisingumo,“ – kelios mintys iš Justino Marcinkevičiaus trumputės pradžios. Tada jos veikė kaip deguonies pūstėlėjimas į niekada neužgesusį tautinės savivokos aukurą. Nuo Atgimimo pradžios visa pasidarė itin prasminga, reikalinga, būtina, neišvengiama – laikas, žingsniai, kalbos, darbai ir visa tai vardan pačio svarbiausiojo tikslo, apie kurį iki Sąjūdžio pradžios buvo draudžiama net mąstyti, o dabar jis tiesiog sklendo ore, jo nebeįmanoma nepastebėti, nutylėti... Juo alsuojame ir tikime sėkme.

Biuletenio redaktorius Romualdas Ozolas rašė: „Sąjūdis yra tautos judėjimas, to judėjimo išraiška, forma, kuria tautos pasikeitimo vyksmas reiškiasi. Šia prasme Sąjūdis nei pats negali būti valdžia, nei gali valdžią pakeisti: jis gali valdžiai, tautos savikontrolės priemonei, tik-tai parodyti, ar išreikšia ji tautos siekius, ar ne, yra tautos dalis ar nėra“.

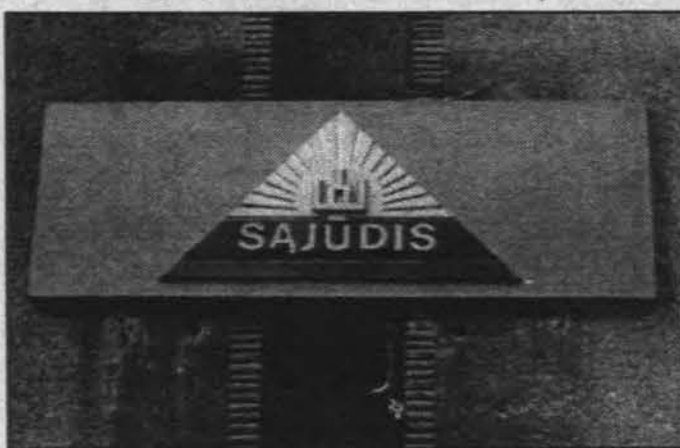
Manau, kad derėtų prie šios charakteristikos pridurti – tik Sąjūdis ir galėjo taikiomis priemonėmis nušluoti perpuvusį okupacinį režimą.

Pateikiama informacija apie Šeškinės, Viršuliškių, Justiniškių ir Pašilaičių tikinčiųjų grupės kreipimąsi į sostinės valdžią dėl leidimo statyti naują katalikų bažnyčią. Ten pat užsimenama, kad „Rusijos krikšto 1000-mečio proga duotas leidimas viename iš naujųjų Maskvos miesto rajonų statyti naujus maldos namus. Ar toks faktas negalėtų paskatinti panašiam sprendimui – įamžinti Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį?“

Tuo metu buvo itin madinga šnekėti apie sovietinės respublikos ekonominio suverenumo galimybę. Į Alvydo Medalinsko klausimą „Ar ekonominio savarankiškumo klausimais visų respublikų nuomonės vienodos?“ štai kaip atsakė ekonomikos mokslų daktarė Kazimira Prunskienė: „Atrodo, kad principinių nesutarimų nėra. Visiems vienodai aišku, kad būtina atkurti lenininę suverenų valstybių federacinę sąjungą sampratą“. Atgimimo pradžioje kurį laiką gyvavo utopija apie „sovietų rinkos“ ekonomikos surogatą, trumpu pavadinimu tampomą to paties generko vadovaujamo CėKa.

Mokslų akademijos sociologai, apibendrinami gyventojų nuomones apie Sąjūdį, komentavo sociologinės apklausos anketas. „Aktualiausias, skausmingiausias mūsų krašto problemos buvo pajudintos tik Sąjūdžio. (...) Sąjūdis vienija tautą, objektyviai atspindi jos valią, kovoja už jos likimą,“ – tai pora iš reikšmingiausių pasikartojimų.

„Sąjūdžio vertinimas penkiabalėje skalėje, susumavus rezultatus, pasirodė labai aukštas: 4,4 balo,“ – konstatuoja anoniminiai Akademijos sociologai. Tai suprantama – visų mokslo įstaigų, pramonės įmonių, kolūkių vadovybė, su retomis asmenimis išimtimis, buvo jau susovie-

tinta ir į Sąjūdį, kaip Tautos atgimimo raišką, žiūrėjo priešiška arba su baime atmiestu įtarumu. Minėtieji Akademijos sociologai, vadinčiau juos tikslesniu bendriniu vardu – sąjūdininkai, užbaigia savo išvadas sveiku palinkėjimu: „Te Sąjūdžio, vadinasi ir Lietuvos ATGIMIMAS įeina į kiekvienus namus...“

Tame pačiame numeryje pateikiama „Protesto mitingo Lietuvoje, Vilniuje, Vingio parke, 1988 m. rugpjūčio 23 d. prieš Vokietijos ir Tarybų Sąjungos nepuolimo sutarties (Ribentropo ir Molotovo pakto) pasirašymą 1939 m. rugpjūčio 23 d.“ stenograma.

Tam įvykiui mūsų šeima ruošėsi iš anksto. Vaziavome sostinėn bemaž visi, tik sūnus Darius, pašauktas į sovietų armiją, tarnavo Rusijoje. Į Vingio parką plūdo žmonės nenu-trūkstančiu srautu. Tribūna jau pilnutėlė. Po skliautu kabojo didelė trispalvė su gedulo juostomis iš šonų, o po ja Sąjūdžio emblema. Įspūdingai atrodė K. Balčikonio šiai progai sukurta vėliava „Gedulo Vytis“ – raitelis ant balto žirgo, šuoliuojantis per spyliuota viela apraizgytą lauką. Ir ši vėliava, kaip ir daugybė trispalvių, buvo paženklinta gedulo juostomis. Iš reproduktorių skambėjo gedulinga muzika. Tvarkdariai ryšėjo žalius raiščius. Keli jauni vyrai su didele urna, papuošta trispalve vėliava, taku yrėsi per minią ir rinko lėšas stalinizmo aukų atminimo paminklui. Aukojame ir mes.

Jaudinančiai skambėjo neoficialus lietuvių himnas – visa aikštė giedojo „Lietuva brangi“. Teko nu-

girsti, kad mitingo dalyvių susirinko arti dviejų šimtų tūkstančių. Kokia stipri naikintos ir niekintos Tautos dvasia, jei į dviejų XX amžiaus žymiausių žmonijos nusikaltėlių, Stalino ir Hitlerio, niekšybę, kuriai nėra ir nebus senaties, atsako oriai giedodama Amžinosios vilties giesmę!

Renginį pradėjo ir vedė Sąjūdžio vadovas Vytautas Landsbergis: „Hitlerizmo ir stalinizmo įsigalėjimas atnešė baisių nelaimių pirmiausia savo šalių tautoms, o paskui jau traukė ir patekusių tarp abiejų plieninių žiaunų. (...) Toks yra baisus, pasėtas giliai ir seniai stalinizmo virusas, teberusenantis mūsų santykiuose ir mūsų sielose (...) Turime pasveikti arba mirsti. Jei sveiksime, išspręsimė ir kitus mūsų gyvybinius klausimus“.

Prof. J. Juzeliūnas taikliai pastebėjo, kad stalinizmo aukos neturi prašyti iš sovietų valdžios reabilitacijos, nes tai yra nekalto žmogaus orumą žeminantis veiksmas. Rašytojas Kazys Saja pareikalavo paleisti sąžinės kalinius kun. A. Svarinską, V. Petkų, B. Gajauską, G. Iešmantą ir stalinizmą įvardijo kaip tautų skerdyklą.

Kalbėtojas keitė kalbėtoją. Tai buvo didžiausioji masinė jausmų iškrova per pusamžį susikaupusio skausmo bei siekio savo valia, protu ir jėgomis išsivaduoti iš priespaudos ir kurti kitokį gyvenimą. Ten dar nebuvo išdrįsta garsiai ištarti reikalavimo atkurti Lietuvos Respublikos nepriklausomybę, tačiau jis skraidė visoje mitingo aplinkoje ir buvo aiškiai numanomas beveik visų oratorių kalbų potekstėje.

Grįžome namo pavargę, sujaudinti, kupini įspūdžių ir šviesių vilčių. Sunku buvo patikėti, kad jau sulaukėme tokio, į amžiaus stebuklą panašaus, virsmo.

Vėl atgyja senas ir tolydžio aktualėjantis klausimas – kodėl iki šiol neturime Sąjūdžio enciklopedijos, kuri būtina buvo, yra ir bus labai reikalinga, rašant Sąjūdžio, taigi ir Tėvynės Atgimimo bei valstybingumo atkūrimo, istoriją?

Kodėl nėra tautą ir valstybę ištikusios katastrofos ir laisvės kovų bei pasipriešinimo atspindžio epopėjos žanre, operoje ar dramaturgijoje beveik aišku. Sovietmečio rašytojų plunksnos tokiai temai – atbukusios, nebent pamfletą ar purvo kibirą iš kokio papuvusio „laivo“ ar geldos ant Tautos atgimimo išpiltų. „Komsomolijos“ auklėtiniai galėtų, bet...iki šiol tik patyčios iš laisvės kovų „tebežaliuoja“. Memuarų gausu ir tai labai svarbu, bet to visiškai nepakanka. O Sąjūdžio enciklopedijai turėtų užtekti visko – ir autorių, ir finansų, ir...susivokimo, kad nedovanotinais vėluojame.

Juk kiekvienais metais mažėja aktyvių Sąjūdžio dalyvių, kurie išsineša į nebūtį savo patirtį, vargus, lūkesčius, laimėjimus, apie kuriuos jau ir nebesužinosime nei mes, nei mūsų palikuoniai. Man regis, Rusijoje veikiantis „Memorialas“ panašaus pobūdžio veiklą planuoja nuosekliau ir dirba metodiškai. O Lietuvoje vargu ar surinkta unikali Atgimimo meto istorinė medžiaga iš miestų ir rajonų, iš visų šalies kampelių?

Protesto mitingas Vilniuje, Vingio parke, 1988 m. rugpjūčio 23 d.

Džentelmenai - nykstanti rūšis?

Amžinai madingi

Seimo narys, etiketo specialistas Arminas Lydeka griežtai nesutiko su teiginiu, kad džentelmenų mažėja. „Džentelmenai visais laikais buvo ir yra madingi, gerbiami ir populiarūs. Tai, kad neva jų vis mažiau, sako pagyvenusios moterys. Joms atrodo, kad jaunystėje joms lenkdavosi, asistudavo, o dabar to nebėra. Dažnai manome, jog kai buvome jauni, viskas buvo gražiau, geriau. O dabar esam senesni, todėl gyvenimas atrodo mažiau spalvingas“, — svarstė A. Lydeka.

Svarbu nebūti diletantu

Vyrams ir moterims, anot pašnekovo, priskiriamos teigiamos ir neigiamos savybės.

„Džentelmeniškumas – užkodotas terminas, apimantis teigiamus vyro bruožus. Išskirčiau tris svarbiausius džentelmeniškumo požymius. Pirmiausia, tai vyro gebėjimas mąstyti, vertinti, nebūti diletantu jokioje srityje. Antra, svarbi vyro kaip asmens kultūra. Džentelmenas turi tinkamai, padoriai, garbingai elgtis su aplinkiniais, laiku ir deramai pasisveikinti, pagelbėti moteriai, užsototi skriaudžiamą“, — vardijo etiketo žinovas.

Jo nuomone, labai svarbi ir vyro išvaizda. „Džentelmenu nepavadinsi dvokiančio, susivėlusio, prakaituoto vyro. Jis privalo būti tvarkingas ir pasitemęs. Tačiau, kalbant apie džentelmeną, dažniausiai turima omeny jo bendravimo ir elgesio kultūra“, — pabrėžė A. Lydeka.

Išugdytas privalumas

Jis teigė, kad džentelmeniškumas nėra įgimtas. „Tai auklėjimo re-

zultatas. Žmogų kaip asmenybę formuoja tėvai, mokytojai, aplinka. Įgimtas gali būti aristokratiškumas, tačiau dėti lygybės ženklą tarp šių savybių – negalima“, — tvirtino knygų apie etiketą autorius.

A. Lydeka įsitikinęs, kad visais laikais buvo ir bus vertinami tikri vyrai bei tikros moterys. „O džentelmenai tikrai nyksta. Jie gerbiami, populiarūs ir visada madingi“. Paklaustas, ar save laiko džentelmenu, jis nusišypsojo ir paliko tai nuspręsti kitiems.

Populiariesni – agresyvūs

Vladas Straupas, regioninės „Balticum“ televizijos programų direktorius, dėmesį moteriai įvardijo, kaip svarbiausią džentelmeno bruožą.

„Džentelmenų dabar mažiau, nes visuomenė yra sulaukėjusi. Vyrauja agresyvus vyro tipas“, — pastebėjo pašnekovas.

Jo nuomone, džentelmeniškumas arba yra, arba ne. Tai iš dalies nulemta prigimties. „Juk sakoma, žmogus turi aristokratiško kraujo arba ne. Savartny gyventojas irgi gali būti džentelmenas. Išorė dar ne viską pasako. Svarbiausia, kad akys degtų“, — teigė V. Straupas.

Jis pabrėžė, kad vyrai neturi dominuoti. „Vyrai, kaip gaidžiai, — visada pasiruošę susipešti. Bet kompanijoje savo 'gaidiškumo' demonstruoti nereikėtų“, — įsitikinęs vadyvas.

Moterys nereiklios

„Vyrai turi gyventi pagal džentelmeno kodeksą“, — teigė žinoma uostamiesčio verslininkė Eugenija Odebrecht. Dėl reiškinio, kad džentelmenų vis mažėja, ji linkusi kaltinti

pačias moteris: „Jei moteris šalia savęs toleruoja vyriškį, kuris avi sportbačius, vilki treningus ir dar krapšto nosį, ko ji pati verta? Vyras yra toks, kokiam būti jam leidžia moteris. Juk džentelmenai neatsirado tuščioje vietoje. Tokių bruožų ir elgesio vyrų reikalavo moterys“.

Jos nuomone, džentelmenas turi būti ne tik išsilavinęs, gerų manierų, visuomeniškas, bet ir tikras savo šalies patriotas, be to, altruistas. „Vyras privalo vertinti moterį, būti jai partneris, padėti įgyvendinti jos siekius. Darbo ar kultūrinėje aplinkoje būti džentelmenas gali kiekvienas, tačiau neretai kasdienybėje išryškėja, kas yra kas“, — pasakojo verslininkė.

Vertybės iškreiptos

E. Odebrecht nuomone, socialinė santvarka padarė didelę žalą visuomenei, sunaikindama svarbias žmogiškąsias vertybes. „Džentelmeniškumo suvokimas yra iškreiptas. Dabar svarbiau važinėti prabangiu automobiliu ir linksmai gyventi. Žmogus nusivylęs ne tik politika. Kodėl moterys išteka už užsieniečių ir išvyksta?“

Tačiau ji nelinkusi vyrų labai nuvertinti. Atvirkščiai, ji įsitikinusi, kad pagyrimas duos daugiau nei sumenkinimas.

Verslininkė tvirtino, kad tarp vyro ir moters turi išlikti sveika konkurencija. Vienas kito negali nustelbti: „Kitaip nebeberbsi savęs“.

Idealus vyras

Moterys visuomet ieškojo idealaus vyro su visomis teigiamomis savybėmis.

Psichoterapeutas Olegas Lapinas įvardijo du pagrindinius idealaus

vyro požymius. Tai jautrumas ir veržlumas.

„Moterims reikia ir to, ir ano. Jei vyras bus tik veržlus, jo antroji pusė pasiges atjautos, supratimo, jautrumo. Jeigu vyriškis jautrus ir švelnus iš prigimties, moteriai gali trūkti jo veržlumo, vyriškumo. Tuomet moteris pati neužčia tampa labiau vyriška“, — pastebėjo specialistas.

Jo nuomone, idealu, jei vyras sugeba savyje derinti ir veržlumą, ir jautrumą.

Vyrams – kiti reikalavimai

Kalbant apie džentelmeniškumą, psichoterapeuto nuomone, turimos omeny tokios vyro savybės, kaip pasitikėjimas, organizuotumas, tikslo siekimas, gebėjimas suprasti ir išgirsti moterį.

„Džentelmenas – XIX amžiaus kūrinys. Tai aukščiausias to laikotarpio Anglijos vyro idealas. Džentelmenas turėjo būti apsuksrus, veiklus, menišką, sugebėti asistuoti. Karalienės Viktorijos laikais, kai klestėjo romantizmas, nebūti džentelmenu – tas pats, kaip mūsų laikais neturėti mobiliojo telefono“, — palygino O. La-pinas.

Jo nuomone, dabartinėje visuomenėje reikalavimas būti džentelmenu nėra tvirtai įsiaknijęs. „Visuomenės informavimo priemonės propaguoja materialines vertybes, turėjimo, daiktų kaupimo svarbą. Vyras neva turi būti sportiškas, linksmas, turėti prabangų automobilį ir, pageidautina, užsiimti verslu. Kaip jis elgiasi – nėra itin svarbu“, — aiškino psichoterapijos specialistas.

„Klaipėda“

Šiuo laiku muziejuje buvome tik mudu du ir prižiūrėtoja, pagyvenusio indėnė. Prisistatėme esą iš Lietuvos, bet dabar gyvenantys Amerikoje. Taip pradėjome su ja atsargiai kalbėti, nes jie labai uždari žmonės. Pirmiausia paprašiau informacijos apie tuos pensionatus, nes parašyta, kad devyniolikto amžiaus devintajame dešimtmetyje buvo miestelyje pastatyta mokykla ir vaikai neturėjo būti ištremti į pensionatus. Ji nežinojo, kuriais metais tai atsitiko. Prašiau informacijos apie naują Four Bears tiltą, kuris tik prieš savaitę buvo atidarytas. Po truputį kalba nuklydo į jos asmeninius išgyvenimus. Pasakojo, kad kai buvo pastatyta užtvanka, kai pradėjo užtvindinėti jų gyvenvietes, tai visi vaikai buvo ištremti į pensionatus. Ji pati su keturiomis sesutėmis atsidūrė Pierre, S. Dakota. Mokyklą tvarkė Šv. Benedikto ordino vienuolės. Kadangi sesutės buvo skirtingo amžiaus, paskirstytos į skirtingas mokyklas, retai pasimatydavo. Bet koks savo indėnų kalbos ar kultūros parodymas buvo griežtai draudžiamas. Paklausiau, kokia būdavo bausmė. Atsakė, kad gautus laiškus sulaukydavo kuriam laikui, o kartais bendro užsiėmimų kambario viduryje tekdavo klūpoti pusę valandos. (Oi, man prisiminė kazimieriečių pradžios mokykla.) Po metų, kai ji grįžo namo, vietos nepažino. Viskas buvo jau užtvindyta. Perkelti namai atsidūrė greitosiomis sukurtame New Town miestelyje. Ten tik dumblo gatvės. Buvo baisiai skaudu. Papasakojo, kaip viena, ką tik vedusi pora savo namelyje vakarienįavo, pajuto, kad namas juda. Šoko lauk ir žiūrė – jau čia inžinieriai jų namą veža. Jie nusijuokė, juos pamatė. Nemanė, kad ten kas viduje yra.

Pasakojo apie priverstinius indėnų mokslo pensionatus toli nuo namų. Jos močiutė buvo išsiųsta trejiems metams į gimnaziją Oregon valstijoje. Per tą laiką namų nematė, nes vasaros metu buvo paskirta darbams ten pat prie mokyklos pas ūkininką. Pasakojo, kaip kartą atvykę ponai surinko dešimt stipriausių jaunuolių ir išsivežė į Maryland valstijos ir kitus universitetus. Manė, kad bus geri futbolininkai.

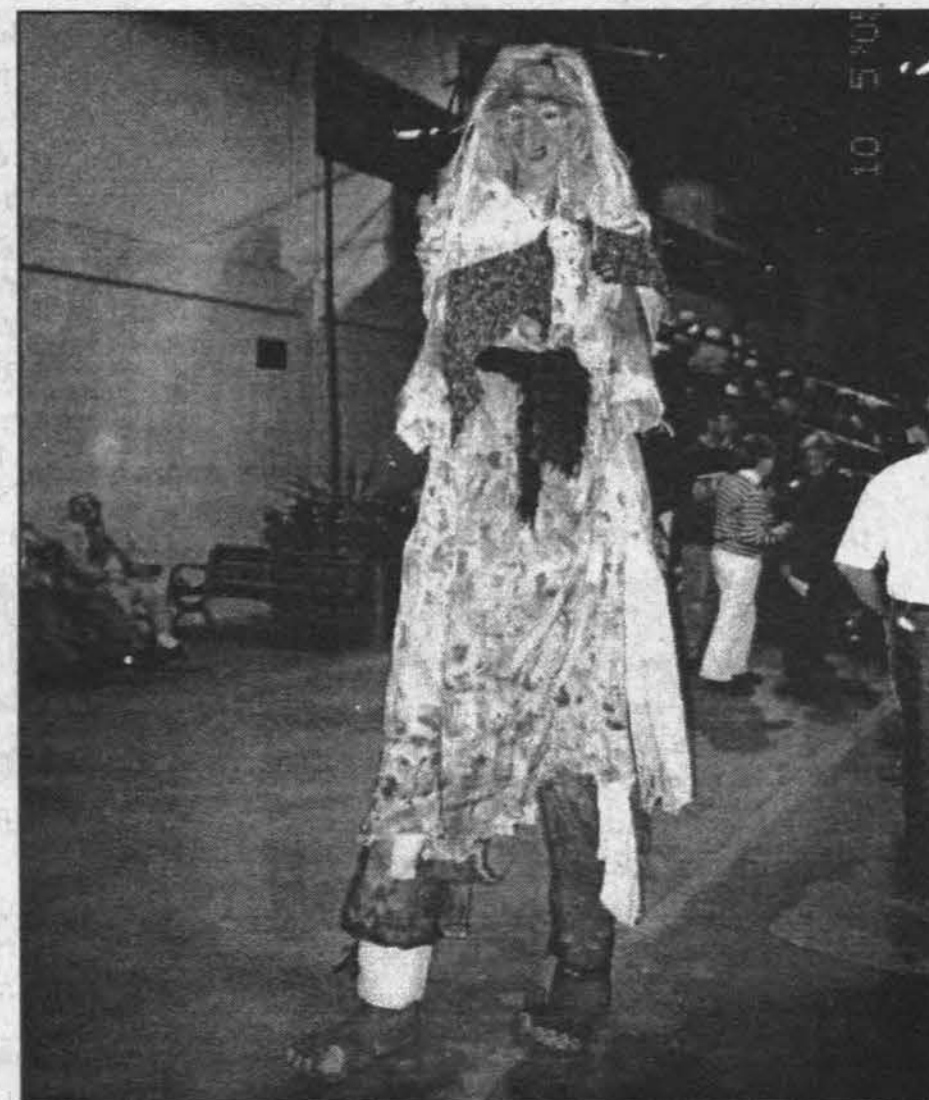
SU PALAPINE LEWIS IR CLARK PĖDOMIS GRAŽINA KRIAUCIŪNIENĖ

Nr. 7

Paklausėme, koks jos indėniškas vardas. Atsakė – Medicine Mother. Užaugino tris dukteris. Vyriausia pavadinta Good Medicine, gydytoja, dirba čia pat New Town klinikoje. Savaitgaliais važinėja su paskaita, aiškindama, kokius vaistus bei gydymo priemones vartojo Lewis ir Clark. Antra duktė – Red Berry – socialinė darbuotoja. Jauniausia yra gailestingoji sesuo – Many Roads. Visos trys dirba čia pat su indėnais. Ji pati apgailestavo nebaigusi aukštojo mokslo, bet dukterims parodė gerą pavyzdį.

Norsk Hostfest, spalio 11-15 d.

Ryte pasismaginę ir gerai pavalgę kazino, iškeliaume į Minot. Čia kasmet vyksta norvegų festivalis. Šįmet bus dvidešimt septintasis. Proga ypatinga, nes šįmet Norvegija švenčia šimto metų jubiliejų nuo nepriklausomybės atgavimo. Festivalis vyksta N. Dakota valstijos mugės patalpose. Prie jų – penki kvartalai motornamiams pastatyti, didelės aikštės automobiliams. Šalia didelis stadionas po atviro dangumi ir didelis pastatas su net šešiomis salėmis, pavadintomis skandinavų miestų vardais: Oslo, Trondheim, Helsinki, Stockholm, Rykjavik, Copenhagen. Šiose salėse per festivalį nuo aštuntos ryto vyksta įvairūs spektakliai, pasirodymai, koncertai. Šio komplekto centre yra Didžioji Vikingų salė, kur vyksta pagrindiniai koncertai. Įsigijus bilietą į čia vykstantį koncertą, be atskiros mokesčio galima dalyvauti ir kitose salėse vykstančiuose pasirodymuose bei įsigyti įvairių

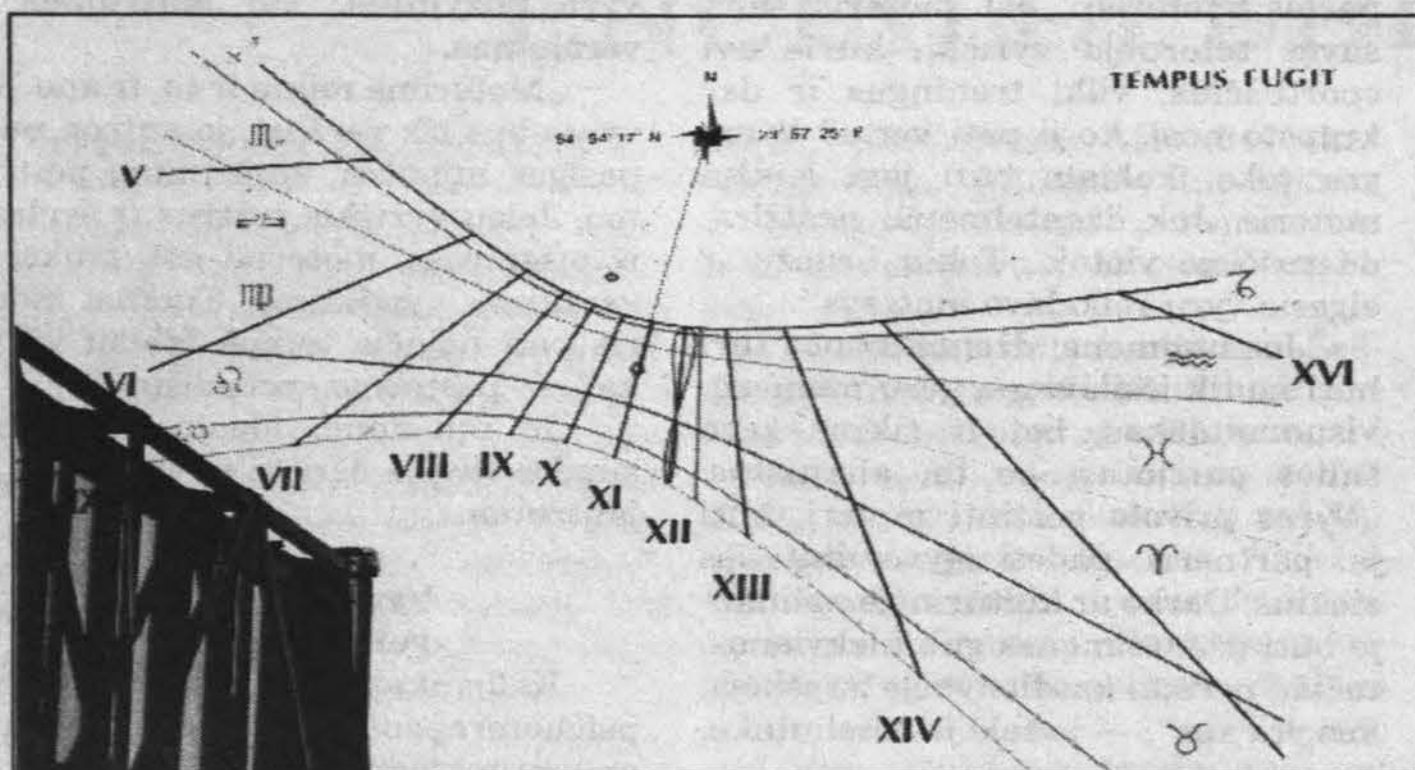
Norsk Hostfest – „Trollina“.

prekių. Antraip dienos įėjimas kainuoja dvidešimt penkis dolerius.

Jau senokai planavome aplankyti šį metinį festivalį. Šį kartą nutarėme vykti sužinoję, kad festivalyje koncertuos išgarsėjusi Norvegijos dainininkė Sissel. Atvykome pirmadienį pavakariu. Jau buvo prisirinkę šiek tiek įvairių motornamių. Budintysis parodė, kurioje aikštėje mums paskirta vieta. Klausime, kiek maždaug tikisi sulaukti žmonių festivalyje. Atsakė, kad tarp aštuoniasdešimt ir šimto tūkstančių. Tvarką palaiko ir svečiams patarnauja du tūkstančiai savanorių. Jau iš skaičių matyti, kad čia vyks didelis renginys. Festivalis oficialiai prasidės koncertu antradienį vakare.

Bus daugiau.

Pristatytas didžiausias saulės laikrodis

Didžiausias šalyje saulės laikrodis.

Aliaus Koroliovo (ELTA) nuotr.

Kaunas, rugsėjo 25 d. (ELTA) — Kaune pirmadienį vidurdienį pristatytas didžiausias saulės laikrodis pretenduoja patekti į Lietuvos rekordų knygą.

Ant Kauno studentų miestelyje esančio Kauno technologijos universiteto (KTU) Informacinių technologijų plėtros instituto sienos įrengto vertikalaus saulės laikrodžio maksimalus 10 metrų aukštyje pritvirtinto strypo metamas šešėlis yra 8.33 metro ilgio. Laikrodžio linijų plotas sudaro 30 kvadratinų metrų, o viso laikrodžio — per 80 kvadratinų metrų.

„Jau seniai ketinome šio pastato sieną papuošti saulės laikrodžiu. Vėliau išsiaiškinome, kad ši vieta itin gera būtent tokiam laikrodžiui, nes šios sienos pokrypis į Rytus labai tinkamas“, — rodydamas universiteto

sienos link, ant kurios įrengtas saulės laikrodis, sakė 61 metų KTU elektronikos inžinierius Jonas Navikas.

Jo teigimu, kiekvienos Vakarų Europos šalies didmiestyje yra įrengta net po keletas saulės laikrodžių.

„Būsiu atviras, bet neturėjome ambicijų sukurti didžiausią saulės laikrodį, tačiau taip išėjo. Tokie įrenginiai jau kurį laiką yra ir Šiauliuose, Nidoje, taip pat ir Klaipėdoje veikiančiame laikrodžių muziejuje yra 62 kv. metrų vertikalus laikrodis. Aišku, yra keletas tokių, tačiau gerokai mažesnių gabaritų laikrodžių ir ant senosios architektūros namų“, — teigė Kauno KTU Elektronikos ir valdymo inžinerijos fakulteto taikomosios elektronikos katedros specialistas J. Navikas.

Šis projektas didžiausiam Lietuvos universitetui kainavo 30,000 litų.

V. Adamkus: Lietuva — Kinijos vartai į Europą

Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Lietuva gali padėti Kinijos verslui tapti vartais į Europos valstybių rinkas, Šanchajuje pareiškė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus.

Pirmadienį dalyvaudamas Lietuvos ir Kinijos verslo forume „At-rask Lietuvą — vartus į Europą“, V. Adamkus pažymėjo, kad Kinija per gana trumpą laiką padarė neįtikėtiną ekonomikos šuolį ir tapo vienu svarbiausių pasaulio ekonomikos dalyvių, pranešė prezidento spaudos tarnyba.

„Stulbinamai auganti užsienio prekyba, milžiniškos investicijos, didžiuliai gamybos mastai, naujų technologijų plėtra — visa tai šandien apibūdina Kiniją“, — sakė Lietuvos vadovas.

Į Kiniją taip pat atvyko transporto, telekomunikacijų ir maitinės ekspertai, svarbiausių uosto, geležinkelio ir pramonės įmonių atstovai.

Lietuvos prekybos su Kinija ba-

lansas kasmet auga, tačiau prekių srautai juda tik iš Kinijos į Lietuvą. Viena perspektyviausių Lietuvos ir Kinijos bendradarbiavimo sričių — susisiekimas.

„Ir geografinė padėtis, ir tai, kad esame tranzitinė jūrinė valstybė, Lietuvai gali padėti tapti puikiais 'vartais' Kinijos verslui į Baltijos, Šiaurės ir Rytų Europos valstybių rinkas. Lietuva priklauso ES vidaus rinkai, o mūsų verslininkai yra geri rytinių kaimyninių valstybių rinkų ekspertai. Dėl puikiai išplėtotos infrastruktūros esame vadinami Europos tarptautinių pervežimų centru, o kaip jūrinė valstybė, galime pasiūlyti pasinaudoti moderniu Klaipėdos jūrų uostu“, — pabrėžė Lietuvos vadovas.

Vėliau jis apsilankė didžiausioje Kinijos telekomunikacijų įmonėje ZTE, kuri gamina įrangą daugeliui telefoninio ryšio tiekėjų kitose šalyse, mobiliuosius telefonus ir kt.

Skęstam? Ne, gal kitą kartą...

Atkelta iš 1 psl.

Paaikškinimas, atrodo, daugeliui samokslų teorijų šalininkų turėtų būti smarkiai nuviliantis: nėra specialios ideologijos, nėra intrigos, nėra herojaus.

Banalu, tačiau panašu, kad stebime tik pastangas perkratyti dabartinę vadinamojo elito sanklodą: kažkas (pakankamai regimas) pasinaudojo palankia situacija (a. a. Vytautas Pociūnas) pamėginti išgrūsti iš „elito“ draugus / varžovus / ankstesnius sąjungininkus / tradicinius priešininkus ir įsitaisyti ten — prie „elito“ — pačiam.

Tuomet, pasirodo, visos priemonės geros: neaiškiomis aplinkybėmis žuvo valstybės saugumo karininkas Baltarusijoje — „mes jamam šitą temą!“ Karininkas ten nelabai norėjo važiuoti? „Mes jamam šitą temą!“ Siuntė jį ten šis tas ir anas (nesvarbu, kad iki tol valstybei be priekaištų dirbo) — „mes jamam šitą temą!“

Pratinantis gyventi politinio cizmo sąlygomis, nebeatrodo praieities anachronizmas kai kurių „neprigulmybės“ signatarų sugebėjimas prisiglobti po kelis žemės sklypus sostinėje.

Tai kodėl turėtų būti smerktina su mėšlu maišyti, jokių faktų nesant kolaboravimu su priešais kaltinti tuos, kurie per visą nepriklausomybės laikotarpį tiems priešams spąstus — elegantiškus ir tiesmukus — spendė, ar ne?

Valstybė nežlugs dėl to, kad kažkurio iš signatarų godumas yra kur kas didesnis nei nuopelnai. Tačiau

valstybei gresia žlugti, jei ji ims ketvirčiuoti tuos, kurie ją tvėrė, puoselėjo ir saugojo.

Laisva demokratinė visuomenė, suprantama, neturi turėti tabu prieš jokių šventuolių. Bet buvusių (?) KGB-istų suformuluota prielaida, kad valstybei kenkia tie, kurie iki šiol buvo valstybės interesų gynėjų sinonimas, irgi turėtų būti kritiškai įvertinta iki imant ją tiražuoti.

Vis dėlto valstybė ir jos puoselėtojai, atrodo, darsyk įrodė, jog yra gyvybingesni nei valstybės žlugdymo projektai.

Net ir padarius akivaizdžių, bent jau viešųjų ryšių požiūriu, klaidų dėl kratų žiniasklaidoje, valstybės saugumas ir su juo bendradarbiaujanti URM tebesugeba generuoti genialias valstybės veido išsaugojimo idėjas, pvz., apie Kaliningrado geležinkelio tranzito remontą. Reikėjo matyti ir išgirsti, kaip susinervino Kremlius ir jo interesų gynėjai Lietuvoje po tokių užuominų...

Įkarštis „siūbuoti valstybės laivelį“ ar „drebinti tėvynės pamatus“ jau kiek atslūgo ir darosi tik graudžiai juokinga matant, kaip Seimo konservatoriškosios opozicijos atstovs vis dar nesiuntinėja Užsienio reikalų ministerijai papių klausimų ir tuo giriasi.

Ir dar klausimas, prisimenant pusseserę Vengriją: kas grasino revoliucinėmis šakėmis Seimui Lietuvoje per vadinamąją paksiadą? Ir kas dabar vienoje barikadų pusėje su jais?

Alfa.lt

Komisijos vadovė panorą trauktis

Atkelta iš 1 psl.

Seimo laikinosios komisijos KGB veiklai tirti. Šiai komisijai vadovavo tuometis Aukščiausiosios Tarybos — Atkuriamojo Seimo narys Balys Gajauskas.

Tačiau pastarasis tvirtina, kad iš buvusių KGB rūmų, kuriuos saugojo kariškiai, nebuvo galima išsinešti nė vieno dokumento.

„Prie slaptų dokumentų galėjo prieiti tik laikinosios komisijos ir darbo grupės nariai, bet nedirščiau abejoti jų sąžiningumu. Neseniai D. Kuodytė pasakiau, kad tiek maišų dokumentų vienas žmogus atnešti negalėjo. Jie Liustracijos komisijai buvo atvežti. Būtina ištirti, kas dokumentus atvežė. Juk jeigu taip, vadinasi, kažkas neteisėtai medžiagą pasisavino“, — kalbėjo B. Gajauskas.

1992—1997 metais Archyvų departamentui vadovavusio Gedimino Ilgūno nuomone, Liustracijos komisijai gavus su KGB bendradarbiavusių asmenų prisipažinimų kopijas, jie „šiuo metu sėdi ant bombos“.

„Tie žmonės, kurie prisipažino

bendradarbiavę su KGB ir patikėjo, kad jie nebus paviešinti, šiuo metu sėdi ant bombos. Jie gali tapti politinių žaidimų aukomis. Juk jeigu kaupiama kompromituojanti medžiaga, tai tik tam, kad ją vėliau būtų galima kažką sukompromituoti ir šantažuoti. Prieš savivaldybių rinkimus panašių dalykų gali būti ir daugiau“, — svarstė G. Ilgūnas.

Žmogaus teisių gynėjo, teisininko Kęstučio Čilinsko teigimu, jei kas nors paviešins prisipažinusių asmenų pavardes, visi tie žmonės galės prisiteisti iš valstybės jiems padarytos neturtinės žalos kompensacijas.

„Būtent valstybinės institucijos yra kaltos, kad dokumentai nebuvo apsaugoti. Dabar kyla didelė grėsmė, kad gali būti grubiai pažeistos piliečių teisės. Kaip pasitikėti valstybe, kai neišsipildo žmonių, patikėjusių ją ir prisipažinusių bendradarbiavimu su KGB, teisėti lūkesčiai? Jie mėgino išvengti neteisėto duomenų panaudojimo ir tai jiems garantavo įstatymas. Bet valstybė saugumo neužtikrino“, — sakė K. Čilinskas.

SPORTAS

* Pirmadienį per Prancūzijos sostinę Paryžių iš pasaulio moterų krepšinio čempionato Brazilijoje, kuriame užėmė šeštąją vietą, sugrįžo Lietuvos rinktinė. „Noriu padėkoti visai komandai, kuri buvo šioje siaubingoje kelionėje. Merginos narsiai kovėsi. Manau, jog mums pavyko pasiekti teigiamą rezultatą“, — kalbėjo treneris Algirdas Paulauskas.

* Savaitgalį Maskvoje vykusiam Europos meninės gimnastikos čempionate džiūgavo Rusijos sportininkės, iškovojušios visus aukso medalius. Lietuvos meninės gimnastikos atstovės liko toli nuo

pirmavusių gimnasčių. Suaugusių grupinėse varžybose Lietuvos sportininkės užėmė 17-ą vietą. Jaunių (iki 15 metų) varžybose lietuvės užėmė 30-ą vietą tarp 33-jų komandų.

* Vokietijoje pasibaigusiose pasaulio kariškių bokso pirmenybėse aukso medalį supersunkaus (+91 kg) svorio kategorijoje iškovojo Atėnų (Graikija) vasaros olimpiadoje penktąją vietą užėmus vilnietis Jaroslavas Jakšto. Boksas 31:18 nugalėjo kiną Li Bin, 32:15 įveikė amerikietį Andrew Shepherd, o finale 35:18 privertė pasiduoti rusą Konstantiną Chajsarovą.

Schengen plėtra bus atidėta

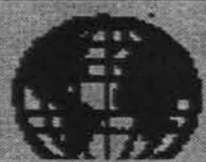
Vilnius, rugsėjo 25 d. (BNS) — Naujosios Europos Sąjungos narėms beveik nebeliko vilčių artimiausiu metu įsiliesti į Schengen erdvę. Tai paaikškėjo po Tampere (Suomija) vykusių neformalaus Europos Sąjungos teisingumo ir vidaus reikalų ministrų susitikimo.

„Abiejonių beveik neliko — Schengen plėtra greičiausiai bus atidėta, tačiau dar nėra aišku, kokiam terminui. Konkrečius skaičius sužinosime spalio 5 dieną. Esu įsitikinęs, kad Lietuva erdvės nare anksčiau ar vėliau tikrai bus“, — sakė vidaus rei-

kalų ministras Raimondas Šukys.

Ministras teigia, kad šiuo metu dar anksti kalbėti apie konkrečias politines, ekonomines ir socialines plėtros sustabdymo pasekmes, tačiau pabrėžia, kad nereikėtų gąsdinti visuomenės, kol tikri faktai nėra žinomi.

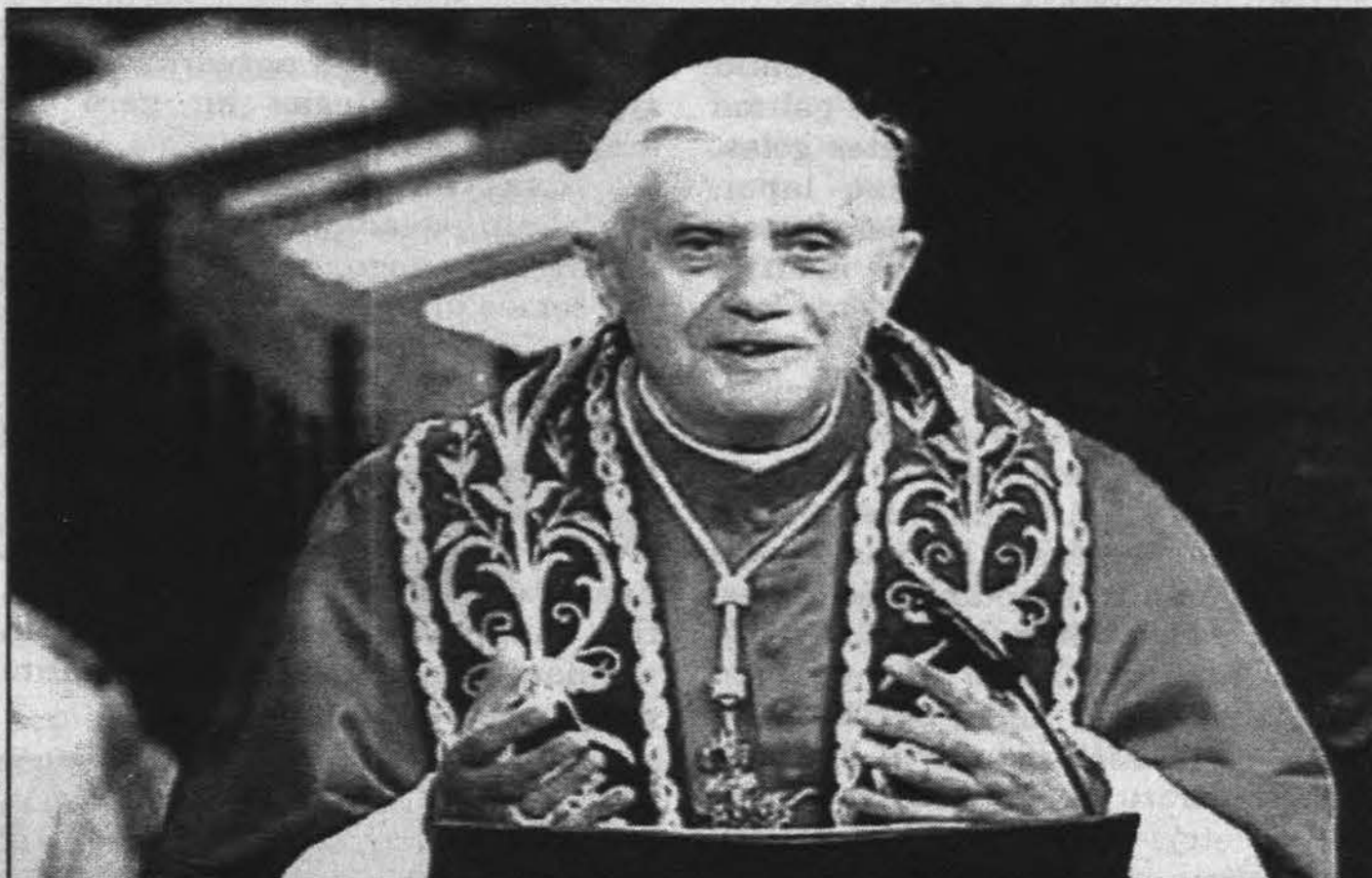
Pasak jo, apie planus atidėti Schengen plėtrą Europos Komisijos (EK) atstovai jau prabilo atvirai. EK viceprezidentas Frank Frattini, teisingumo, laisvės ir saugumo komisaras, tikina, kad plėtrą atidėti verčia techniniai naujos informacinės sistemos SIS II nesklaidumai.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Popiežius: ir krikščionys, ir musulmonai turi atsisakyti smurto

Popiežius Benediktas XVI.

CBS nuotr.

Vatikanas, rugsėjo 25 d. („Reuters“/BNS) — Popiežius Benediktas XVI pirmadienį per audienciją, surengtą musulmoniškųjų šalių ambasadoriams, pareiškė, kad ir krikščionys, ir islamo išpažinėjai turi atsisakyti bet kokių smurto.

Popiežius išreiškė „didelę pagarbą“ islamo tikybos atstovams per precedento neturintį susitikimą, surengtą siekiant numalšinti pasipiktinimą tuo, jog vizito Vokietijoje metu pontifikas citavo vieną viduramžių tekstą, kuriame sakoma, kad islamo religija buvo skleidžiama smurtu.

Į specialią privačią audienciją popiežiaus vasaros rezidencijoje atvyko 22 šalių pasiuntiniai, tarp jų Irano, Irako, Turkijos ir Arabų Lygos ambasadoriai, taip pat Italijos musulmonų bendruomenės vadovai.

Be paties popiežiaus, pusvalandį trukusiame susitikime Vatikanui atstovavo jo naujasis valstybės sekretorius kardinolas Tarcisio Bertone ir kultūros ministras kardinolas Paul

Poupard, kuris taip pat yra atsakingas už tarpreliginį dialogą.

Benediktas XVI per trumpą susitikimą taip pat pabrėžė tarpreliginio dialogo „gyvybišką būtinybę“.

Skirtingų tikėjimų dialogo „negalima paversti pasirenkamu priedu“, sakė popiežius ir pridūrė, kad nuo to „dideliu mastu priklauso mūsų ateitis“.

Vatikanas sakė, kad buvo nuspręsta surengti šį susitikimą siekiant atnaujinti dialogą su islamo pasauliu.

Daugiau kaip milijardo pasaulio katalikų vadovas kelis kartus išreiškė apgailestavimą dėl reakcijos į jo kalbą, pasakytą beveik prieš dvi savaites, kurios metu jis citavo 14 amžiuje gyvenusį Bizantijos imperatorių, rašiusį, jog visa, ką atnešė Pranašas Muhammad, yra „bloga ir nežmoniška“, pavyzdžiui, „jo įsakymas kardu skleistis tikėjimą“.

Tačiau Benediktas XVI nepateikė aiškaus atsiprašymo, kurio norėjo musulmonai.

Estijos prezidento laukia pasirinkimas

Atkelta iš 1 psl.

„Postimees“ primena tris pagrindinius T. H. Ilves pažadus per rinkimų kampaniją: ginti piliečio teises, stiprinti Estijos balsą pasaulyje, ir pradėti svarbias diskusijas.

Viena vertus, įvykdyti šiuos pažadus, atrodo, nesunku. Naujasis prezidentas užsitikrino didelę paramą, o visuomenė tiesiog trokšta pereiti nuo „juridiškai korektiško“ prie „moraliai korektiško“ tvarkymosi.

„Užsienio politikos srityje T. H. Ilves bus nesunku pelnyti autoritetą, ypač turint omenyje tai, kaip aktyviai jo pirmtakas bendravo su Vakarų šalių vadovais, — mano laikraštis. — Jeigu ne iš esmės, tai bent išoriškai blizgesio jo karjeros naujame poste pradžia suteiks Didžiosios Britanijos karalienės Elizabeth II ir JAV prezidento George W. Bush vizitai į Estiją šį rudenį.

Tačiau, antra vertus, laikas prieš parlamento rinkimus ne pats geriausias prezidento sumanymams įgyvendinti. Prasidedanti, tiksliau, jau prasidėjusi parlamento rinkimų kampanija tik sustiprins valstybės valdžios paralyžių, mano „Postimees“.

Prezidentui bus labai sunku pradėti ką nors daryti tuo metu, kai į bet kuriuos jo veiksmus bus žiūrima tik per balsadėžės plyšį, o vykdomosios valdžios atstovų galvose nieko, išskyrus rinkėjų balsus, jau nebetelpa, priduria laikraštis.

Tačiau į itin sunkią padėtį T. H. Ilves pateks tada, jeigu jam per artimiausius mėnesius būtinai reikės pakritikuoti kurio nors iš pasisakiusių prieš jį politikų ar partijų veiklą. „Kai tik jis atvers burną, pasipils kaltinimai, kad prezidentas kišasi į rinkimų kampaniją partijų interesais“, — įspėja laikraštis.

Artimiausi mėnesiai pareikalaus iš prezidento, viena vertus, santūrumo ir ramybės, kita vertus, energingumo ir greitos reakcijos.

Išrinktasis prezidentas T. H. Ilves žada grąžinti valstybę jos piliečiams, taip pat ragina artėjant pavasarį numatytiems parlamento rinkimams atsisakyti pozicijos „kas ką“.

„Aš nenorėčiau, kad kas nors apskritai laikytų kumščius kišenėje, — sakė T. H. Ilves. — Mūsų uždavinys — padaryti taip, kad valstybė vėl taptų valstybe piliečiams“.

EUROPA

BRIUSELIS

Europos Komisija antradienį pasakys Bulgarijai ir Rumunijai, kad jos galės į Europos Sąjungą (ES) įstoti sausio mėnesį, bet gali netekti šimtų milijonų eurų paramos narėms, jei sparčiai nepasirengs. Ne kantriai laukiamoje Europos Komisijos ataskaitoje dėl padarytos pažangos, kurios tekstą matė „Reuters“, bus leista šioms dviem Balkanų valstybėms įstoti į ES 2007-aisiais, o ne 2008-aisiais, bet bus pasiūlytos griežčiausios stojimo sąlygos, kokios tik buvo įvestos naujokėms. Nevienareikšmė žinia iš Briuselio atspindi visuomenės nuogąstavimus dėl tolesnės 25 narių sąjungos plėtros.

ŽENEVA

Neutralioji Šveicarija, kurioje įsikūrusios humanitarinės pagalbos agentūros ir Tarptautinis Raudonojo Kryžiaus Komitetas (TRKK), sekmadienį didele persvara nubalsavo už tai, kad politinio prieglobsčio šioje turtingoje valstybėje prašytojams ji gauti būtų sunkiau. Nors buvo perspėjama dėl žalos šalies humanitarinei reputacijai, maždaug 68 proc. rinkėjų per referendumą pritarė politinio prieglobsčio suteikimo taisyklių pakeitimams, dėl kurių jos tapo vienos griežčiausių Vakaruose, taip pat — įstatymų, ribojančių darbo ieškančių žmonių atvykimą iš už Europos ribų, pakeitimams.

MINSKAS

Baltarusijos autoritarinio prezidento Aleksandro Lukašenkos padėjėjas pareiškė, kad šalyje nėra Amerikai priešiškių nuotaikų, tik vyksta nesutarimai su pavieniais Jungtinių Valstijų administracijos atstovais. Valentinas Rybakovas pažymėjo nesiekiant „galimo dvišalių politinių santykių pagerėjimo tik su dabartine Amerikos administracija“. „Situacija gali keistis. Nors aš ir neprognozuočiau, kad atėjus į valdžią JAV demokratams, atversime naują Baltarusijos ir Amerikos santykių istorijos puslapį“, — pridūrė jis.

JAV

WASHINGTON, DC

JAV vyriausybė negali patvirtinti Prancūzijos laikraščio pranešimo, jog „al Qaeda“ vadovas Osama bin Laden praėjusį mėnesį mirė Pakistane. Prancūzijos vyriausybė taip pat pareiškė negalinti patvirtinti šio pranešimo, bet ketina pradėti tyrimą dėl slaptos informacijos nutekėjimo. JAV Valstybės departamentas nieko nekomentuoja ir teigia studijuojantis esamus pranešimus. Žiniasklaidoje periodiškai pasirodo pranešimų, esą O. bin Laden mirė, buvo rimtai sužeistas ar sunkiai serga.

RUSIJA

MASKVA

Maskvoje milicijos darbuotojai sulaukė 38 „limonininkus“, kurie pirmadienio rytą įsibrovė į Finansų ministerijos pastatą. Maskvos vyriausiosios vidaus reikalų valdybos atstovo duomenimis, keliasdešimt Eduardo Limonovo vadovaujamos Rusijos nacionalbolševikų partijos narių įsibrovė į ministerijos priimamąjį, o vėliau ir į viršutinius jos aukštus. Akcijoje dalyvavo apie 30 žmonių. Įsibrovėliai ėmė mėtyti spausdintus lapelius, kuriuose reikalaujama, kad atsistatdytų finansų ministras.

SANKT PETERBURGAS

Sankt Peterburge sekmadienio vakarą šalia bendrabučio miesto centre nežinomi asmenys nužudė studentą iš Indijos. 27-erių metų Indijos pilietis Nitesh Kumar Singh mirė ligoninėje nuo daugybės pjautinių žaizdų. Žuvusysis mokėsi Mečnikovo medicinos akademijos šeštame kurse. Pasak teisėsaugininkų, tiriamos dvi nužudymo versijos: buitinis konfliktas ir tarptautinė nesantaika.

AZIJA

KATHMANDU

Nepale sudūžus Pasaulinės gamtos apsaugos fondo (WWF) užsakytam sraigtasparniui, žuvo visi 24 jame buvę žmonės. Prieš dvi dienas blogu oru dingusio sraigtasparnio nuolaužos pirmadienį buvo aptiktos atokioje vietoje netoli Gunsos kaimo.

ATLANTIC Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight	Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.
Air Freight	Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.
Auto Export	Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.
Trucking	Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.
Small Packages	Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

DAR KARTĄ PAKARTOKITE

Gerb. Žalanykšti, žinau, kad kažkada rašėte apie svogūninių gėlių (žydinčių pavasarį) sodinimą, bet tuo metu man nebuvo svarbu, nes neturėjau savo darželio, tai ir nepataupiau tų skilčių. Labai noriu, kad pavasarį visas mano kiemas sumarguotų tulpėmis, narcizais ir kitomis svogūninėmis gėlėmis, bet niekuomet nesu jų sodinusi, tai truputį bijau. Problema yra ta, kad gimtadieniui draugė padovanojo didžiausią dėžę svogūnėlių — vieni dideli, kiti visai maži, net pavadinimų nežinau. Ji pavadinimų nepasakė, tik nusijuokė, kad „kai pražydės, pamatysite!“ Kaip juos sodinti (gyvenu Iowa valstijoje)? Už bet kokią patarimą būsiu labai dėkinga.

Atsakymas. Nemačius tų svogūnėlių, sunku patarimus duoti, o juo labiau jų pavadinimus pasakyti. Tad paminėsiu tik instrukcijas, tinkančias visiems svogūnėliams, o taip pat keletą populiariesnių pavasarinų gėlių, kurios išauga būtent iš svogūnėlių. Žinoma, galėtumėte pati „atlikti tyrimus“, kad daugiau sužinotumėte apie turimus svogūnėlius: jų vardus ir savybes. Ypač dabar, kai visur parduodami pavasarinų gėlių svogūnėliai, nesunku tai padaryti, nuvykus pas bet kokią daržininką arba į parduotuvę (svogūnėliai paprastai yra įpakuoti į maišelius ir dėžutes, arba palaidi, kur galite pati pasirinkti). Palyginkite juos su turimais, „meskite akį“ į paveikslukus ir nurodymus kaip kurį sodinti, tuomet gal bus aiškiau.

Kaip sodinti

Sodinant gėlių svogūnėlius, reikia atsiminti tik du pagrindinius dalykus:

1. kiek giliai svogūnėlį įsodinti į žemę;
2. kuriuo galu sodinti į viršų.

Jeigu nėra išlikusių jokių šaknų žymės, paprastai svogūnėlio viršus

yra smailesnis, o apačia — plokščia. Sodinant visuomet reikia į duobutės apačią dėti tą plokščiąją pusę, į viršų — smailiąją.

Paimkite gėlės svogūnėlį ir pamatuokite jį nuo smaigalio iki pat apačios. Dabar gautą ilgį padauginkite iš trijų — tai maždaug gylis, į kurį turite įsodinti svogūnėlį. Jeigu žiemos Jūsų gyvenamoje vietovėje yra labai šaltos ir temperatūra dažnai nukrinta gerokai žemiau 0 (Fareinheito), svogūnėlius galima sodinti dar giliau — duobutę iškasti bent penkis kartus gilesnę kaip svogūnėlio aukštis.

Jeigu žemė yra labai šlapia ir joje po lietaus ilgai stovi vanduo, svogūnėliai gali supūti, todėl vėta į kiekvieną duobutę įpilti truputį rupaus smėlio, o ant jo padėti svogūnėlį.

Jeigu žemė yra labai smėlėta ir greitai išdžiūsta, reikėtų į ją, prieš sodinant svogūnėlius, įmaišyti komposto.

Beje, lelijų svogūnėlius geriausia sodinti gulsčius — paguldčius ant šono. Visų pirma dėl to, kad kartais sunku nustatyti, kur viršus, o kur apačia; antra — svogūnėliai rečiau supūva, nes, pasodinus stačią, vanduo susirenka tarp svogūnėlio žvynėlių ir jį supūdo.

Ar svogūnėliai sveiki?

Nepaisant, kokius svogūnėlius sodinsite, visų pirma juos reikia gerai apžiūrėti, ar jie sveiki, ar neturi tamsių dėmių (ypač pelėsių žymių), nėra „apkandžioti“, sudžiūvę, aptrupėję, „nuogi“, t.y. viršutinė žievė nenusilupusi. Neverta nesveikų svogūnėlių sodinti, nes jie neišliks per žiemą, o gali net užkrėsti kitus, sveikuosius.

Kaip gėles sugrupuoti?

Vieni pavasarinų gėlių mėgėjai

tvirtina, kad geriausia vienodus augalus sodinti „masiniais želdiniais“, t.y. — daug vienodų vienoje vietoje. Kiti mano, kad geriausiai juos maišyti, nes tuomet skirtingos gėlės, žydėdamos ne tuo pačiu metu, suteikia keliaropių daugiau malonumo.

Bet tai priklauso nuo sodintojo skonio. Reikia prisiminti, kad kai kurių gėlių lapai po peržydėjimo ilgokai nenunyksta, todėl reikia palaukti, kol toje vietoje bus galima sodinti vasarines, vienametes gėles. Ilgiausiai išsilaiko narcizų lapai, todėl vėta juos sodinti pašaliuose, net po medžiais, nes, kol medžiai sulapos, narcizai jau bus peržydėję. Jeigu per anksti nupjausite tulpių, jacintų ar narcizų lapus, jie neišsilaikys svogūnėlių kitam pavasariui ir taip gražiai nežydės.

Tulpės (angl. „tulip“, lot. *Tulipa gesneriana*) nemėgsta, kai vasarą virš jų svogūnėlių susodinamos gėlės, kurias reikia daug laistyti. Svogūnėliai supūva. Kad to išvengus, kai tulpės peržydi ir lapai pagelsta, galima jas iškasti, palaikyti, kad truputį nudžiūtų ir padėti vėsioje, tamsioje vietoje iki rudens, kuomet vėl bus galima pasodinti.

Mažus svogūnėlius, pvz., krokų (angl. ir lot. *crocus*), žydrių (angl. „Grape hyacinth“, lot. *Muscari szovitsianum*), snieguolių (angl. „snowdrop“, lot. *Galanthus*) galima sodinti tiesiai į veją. Pavasarį jie gražiai žydės, o kai jau reikės žolę pjauti, lapai bus nuvytę ir nei žymės pievelėje neliks.

Lengviausia auginti narcizus! Jų net įvairūs kenkėjai neiškasa, neėda (svogūnėliai truputį nuodingi). Čia tikrai didelis pasirinkimas — spalvų, žiedų išvaizdos (nors visi narcizai turi tik jiems būdingą formą — vainiklapius ir „vamzdelį“ iš jų vidurio). Yra mažais žiedais, pilnavidurių, tuščiaavidurių, dvispalvių, net su daugiau spalvų.

Kartais kyla klausimas dėl pavadinimų: angl. kai kurie narcizai vadinasi „Narcissus“, kai kurie „Jonquil“, tad koks čia skirtumas? Lotyniškai visi yra *Narcissus* su papildomu, būtent tą augalo rūšį apibūdinančiu, priedu. Visi priklauso *Amaryllidaceae* šeimai.

Turbūt esate girdėjusi graikų legendą apie labai gražų jaunuolį, kuris buvo tiesiog išimylėjęs savo išvaizdą ir nuolat žiūrėjo į vandenį, kad matytų savo gražųjį veidą. Pagaliau dievai jį pavertė gražia gėle — narcizu... O ta gėlė tikrai graži ir yra tikra pavasarinio darželio puošmena.

Be abejo, tarp dovanotų gėlių svogūnėlių yra ir vienas kitas **hiacintas** (daugelyje vietų Lietuvoje vadinamas — jacintu), angl. „Hyacinth“, lot. *Hyacinthus orientalis*. Jo žiedai — ant stambaus koto daugybė mažų žiedelių, sudarančių storą kekę. Labai stipriai kvėpia. taip pat įvairių spalvų — nuo visiškai baltų iki tamsiai raudonų ir violetinių. Pastaruoju metu jau išvesta ir geltonų rūšių. Jo svogūnėlis — stambiausias iš visų, tad nesunku jacintus atskirti. Jacintai priklauso *Liliaceae* šeimai. Žydi maždaug tuo laiku kaip tulpės ir narcizai (anksciausiai už visas svogūnines gėles žydi krokai ir snieguolės, žydės truputį vėliau, maždaug kartu su tulpėmis). Visa bėda, kad kitais metais jacintų žiedai jau retai būna tokie stambūs ir išpuilingi, kaip vos tik pasodinti pirmąjį pavasarį, tačiau tai netrukdytų jais gėrėtis.

Kada karpyti avietes?

Klausimas. Šiomet mano avietės prastai žydėjo ir buvo nedaug uogų. Dabar jų „lazdos“ tarytum apskurusios, lapai skylėti. Nežinau, kas tuos lapus apgadino, gal kokie vabalai? Noriu žinoti, kada galima tuos aviečių kerus apgenėti: vieni sako, kad pavasarį, kiti — rudenį? Jie labai ilgi, peraugę, užima daug vietos, tai norėčiau aptvarkyti prieš žiemą, nes sniegas ko gero išlankstys ir aplaužys.

Atsakymas. Tas aviečių „lazdas“, kaip pavadinate, ant kurių šią vasarą buvo uogų, galite nukirpti iki pat žemės jau dabar, nes ant jų kitą vasarą uogų nebus, šakos vis tiek nudžiūsi.

Jeigu krūmeliai išleido naujus ūglius ir jie atrodo sveiki, palikite. Pavasarį galėsite pačius aukščiausius truputį apkarpyti, kad nenusvirtų į visas puses ir neužimtų tiek daug vietos. Avietės uogas veda ant naujų ūglių, tad senaisiais galite be baimės atsikratyti.

Beje, kad sniegas aviečių neišlaužytų, galite jų „lazdas“ vėlai rudenį surišti ir paremti. Dangstyti nereikia.

Manau, kad avietes apgadino japoniški vabalai (angl. „Japanese beetles“), kurie šiuos augalus ypač mėgsta. Dabar jau per vėlu, nes suaugę vabalai, per vasarą pasi- vaišinę Jūsų aviečių lapais, jau išnyko, padėję kiaušinėlius į žemę prie aviečių krūmų. Kitą pavasarį ir vasarą siūlau dažnai tas avietes aplankyti ypač gražia, šilta, saulėta dieną. Be abejo, pamatysite maždaug 1/4 colio diametro blizgančius, rusvai žalsvus vabalus, bekrantinius lapus (jie nuėda ir žiedus, ir uogas). Tai geras laikas japoniškus vabalus naikinti: paimkite stiklainį, įpilkite truputį muilo ir vandens, tuomet pakiškite po augalo šakele ant kurios tupi vabalas, ir nukrėskite jį į vandenį. Keliskart per dieną (maždaug savaitę) tokią medžioklę atlikus, greitai vabalų neliks ir problemos išnyks.

SKELBIMAS

PASLAUGOS

STATE FARM
INSURANCE
AUTOMOBILIO,
NAMŲ, SVEIKATOS IR
GYVYBĖS DRAUDIMAS

Agentas Frank Zapolis (versle 49 metai)
Off. Mgr. Aukšė S. Kane,
Vilma Jarulienė,
Virginija Smuikaitienė
kalba lietuviškai.

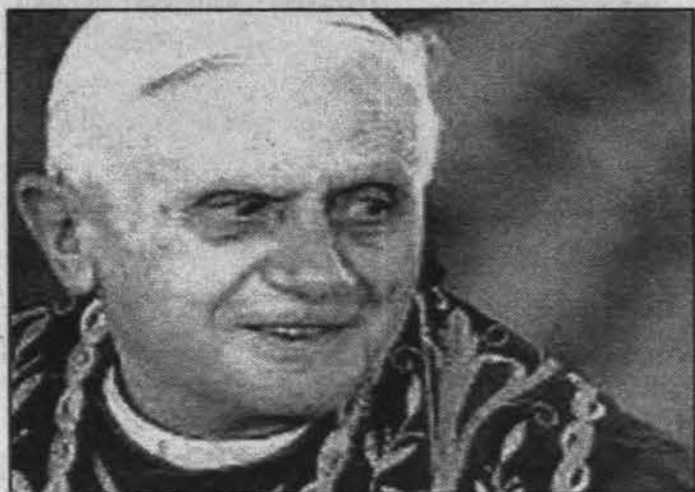
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th St.,
Evergreen Park, IL 60805
Tel. 708-424-8654; 773-581-8654

„KAS TIKI NIEKUOMET NEBŪNA VIENAS“

SAULĖ JAUTOKAITĖ

Tokią temą pasirinko popiežius Benediktas XVI savo antrajai apaštalinei kelionei į Bavariją (Vokietiją). (Kitos dvi tarptautinės išvykos buvo į Lenkiją ir Ispaniją).

Popiežius Benediktas XVI

Rugsėjo 9 d. iš Romos oro uosto popiežius atskrido į Muenchen Franz Josef Strauss tarptautinį oro uostą, kur jį pasitiko Vokietijos prezidentas Horst Koehler, kanclerė Angela Merkel (protestanto pastoriaus duktė, užaugusi Rytinėje Vokietijoje) ir Bavarijos ministras — prezidentas Edmund Stoiber (katalikas). Po iškilmingo oficialaus sutikimo oro uoste, kariuomenės orkestrams pagrojus himnus, bavarai, apsirengę savo tautiniais rūbais, pasveikino popiežių salvėmis.

Savo priėmimo kalboje prezidentas Koehler pasveikino popiežių, atvykusį į savo gimtąjį kraštą. Jis savo kalbą baigė, kreipdamasis į popiežių šiais žodžiais: „Jūsų išmintis, teologinis mokslas ir ekumenizmas, man, kaip krikščioniui protestantui, primena, kad ši planeta yra visų krikščionių namai“.

Popiežius Benediktas XVI padėjo visiems už šiltą priėmimą — nuo mažiausių vaikų su gėlėmis iki aukščiausių valdžios pareigūnų. Šv. Tėvas priminė, kad jis neatvyko tik kaip bavaras į savo gimtinę, bet ir kaip šv. Petro įpėdinis, kad su tvirtintų ryšius, jungiančius Romos Sostą su tėvynės Bažnyčia.

Atlikus oficialias priėmimo ceremonijas oro uoste, popiežius išvažiavo į Muenchen miestą, kuriame jis vyskupavo penkerius metus. Pirmoji stotis buvo Marianplatz (Marijos aikštė). Čia jo laukė miesto gyventojai, sausakimšai pripildę aikštę. Šioje aikštėje stovi aukšta kolona, jos viršuje yra Švč. Mergelės Marijos statula, tai vienas Bavarijos simbolių. Ši marmurinė kolona pastatyta 1638 m., pašventinta 1683 m. Bavarijos katalikams ji taps šventa vieta. Popiežius prisiminė, kaip sunku buvo jam apsispręsti iš pro-

fesūros perimti vyskupo tarnystę. Prie šios kolonos vyskupas Josef Ratzinger 1977 m. meldėsi, kai pradėjo Muenchen vyskupo pareigas. Taip pat prie tos pačios kolonos kardinolas Ratzinger atsisveikino su Muenchen 1982 m., kai Jono Pauliaus II buvo pakviestas į Romą eiti Tikėjimo kongregacijos prefekto pareigas. Dabar jis trečią kartą pavėdė Bavarijos miestą Mergelės Marijos globai, tik dabar jau kaip šv. Petro įpėdinis. Jis savo vizitą baigė šiais maldos žodžiais: „Šventoji Dievo Motina, mūsų protėviai, prislėgti kančios, miesto centre pastatė šitą Tavo atvaizdą ir meldė Tavo globos savo miestui ir visai šaliai. Mokyk mus, didelius ir mažus, vadovaujančius ir tarnaujančius, atsakingai gyventi. Mokyk mus semtis jėgų iš susitaikinimo ir atleidimo. Mokyk mus būti kantriais ir nuolankiais, bet taip pat laisvais ir drąsiais, kaip Tu buvai prie Kryžiaus“.

Sekmadienį, rugsėjo 10 d., popiežius Benediktas XVI aukėjo šv. Mišias Neue Messe aikštėje, kurioje dalyvavo tūkstančiai maldininkų. Šios Mišios nebuvo tokios „linksmos“ kaip pernai per Jaunimo susitikimo dienas Koeln mieste su moderniomis giesmėmis. Šiose Mišiose dominavo vargonų muzika, mišrus choras su orkestru giedojo senas tradicines vokiškas ir lotyniškas giesmes.

Benediktas XVI savo pamoksle iškėlė mintis, skaitytas šv. Mišių eigoje. Jis pabrėžė, kad fizinis kurtumas atskiria žmogų nuo visuomenės, bet dvasinis kurtumas nebegirdi tai, kas yra svarbu Dievui, nes ausys yra užkimštos įvairiais kasdieniniais triukšmais. Su kurtumu Dievui, mes kartu prarandame gebėjimą su Juo kalbėtis.

Popiežius tęsė, kad Baltijos valstybių vyskupai pasakojo, kokią milžinišką paramą suteikė vokiečių katalikai, atstatant bažnyčias po dešimtmečių sovietų okupacijos. Ne užtenka vien socialinės paramos, bet reikia ir evangelizacijos projektų.

Pavakaryje Benediktas XVI vyko į senąją Frauenkirche katedrą, kur jo laukė susirinkę vaikai, priėmę pirmąją Komuniją, jų tėveliai, tikybos mokytojai, seminaristai ir kunigai. Šioje katedroje, kurioje jis vyskupavo penkerius metus, giedant chorui, grojant orkestrui, pravėdė mišparas. Pasibaigus pamaldoms, popiežius kreipėsi į tikybos mokytojus, sakydamas, kad mokykla būtų ne tik intelekto formavimo, bet taip pat susitikimo vieta su Kristumi.

Pirmadienį, rugsėjo 11 d., po-

Akių ligų specialistai

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos pagal susitarimą
Tel. 312-337-1285

Vidaus ligos

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. Ste. 516
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Dantų gydytojai

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
55 E. Washington, Suite 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

GAILĖ SABALIAUSKAS, M.D.
KARDIOLOGĖ – ŠIRDIES LIGOS
Midwest Heart Specialists
15900 W. 127th St. Ste 200
Lemont, IL 60439
630-719-4799.

Priklauso Good Samaritan, Central DuPage,
Edward ir Elmhurst ligoninėms.

Stuburo ir skausmo ligos

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
MAUNAK V. RANA, MD
Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
suželdimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnozės ir gydymo specialistai.
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212
www.illinoispain.com

Skelbimų skyriaus
tel. 1-773-585-9500

piežius vyko į Altötting miestelį, kur yra Vokietijos žymiausia šventovė. Apie ją mes sužinojome dar gyvendami Wuerburg stovykloje, kai buvo suorganizuota piligriminė kelionė į šią šventovę. Susirinko vyresnių žmonių grupė, kaip tada buvo vadinama „davatų“, vadovaujama kun. Prano Kūros. Važiavo mama ir teta. Mama parsivežė Marijos statulėlę, kuri ir dabar, po 60 m., tebestovi lentynoje. Altötting šventovę aplankiau 1993 m. Gražiamame miestelio viduryje, didelėje aikštėje stovi maža, sena, aštuonkampė Malonų koplytėlė. Joje ant altoriaus stovi maža (gal dviejų pėdų aukščio) Marijos statula su kūdikėliu ant rankų. Koplytėlė yra apsupta koridoriaus, kuriame iškabinėti votai, raštai žmonių, patyrusių pagalbą Dievo per Marijos užtarimą. Įvykus stebuklams, patys žmonės išgarsino šią šventą vietą. Popiežius Jonas Paulius II ją aplankė 1980 m. Dabar popiežius Benediktas XVI po jos kojomis padėjo savo kardinolišką žiedą.

Kad tilptų daugiau žmonių, ši stebuklinga Marijos statulėlė buvo atnešta į šalia stovinčią Šv. Onos baziliką ir pastatyta ant kolonos šalia altoriaus. Mergaičių chorui pagiedojus mišparas, popiežius kalbėjo, kad Dievas kiekvienam iš mūsų turi planą. Kreipdamasis į seminaristus priminė, kad pjūtis didelė, o darbuotojų maža. Atsiliepkite, kai Dievas beldžiasi į jūsų širdis, būkite geras tarnautojas Viešpaties vyruogynė.

Benediktas XVI prisiminė nuolankų brolių Konradą. Jis užėmė žemiausią vietą, visą gyvenimą buvo šios šventovės durininku ir 1925 m. paskelbtas šventuoju.

Iš Altötting popiežius nuvažiavo į savo gimtąjį miestelį Marktl am Inn. Aplankė Šv. Osvaldo bažnyčią, kurioje buvo pakrikštytas, ir savo gimtąjį namą.

Antradienį, rugsėjo 12 d., Be-

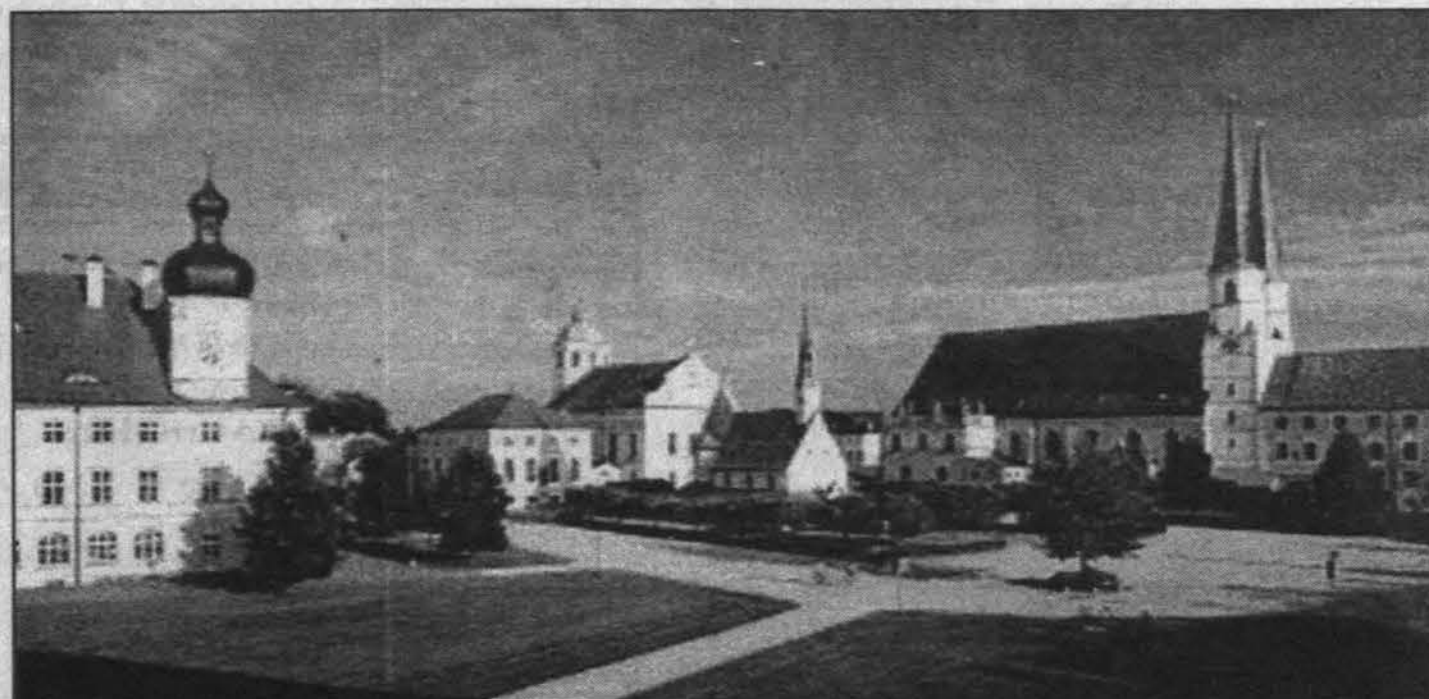

Švč. Mergelės Marijos statula
Altötting.

nediktas XVI atvyko į Regensburg. Čia didžiuleje Islinger aikštėje aukėjo šv. Mišias susirinkusiai tūkstantinei miniai. Savo pamoksle vėl pabrėžė, kad mes pažintumėm Dievą per Kristų. Tėvas pasiuntė savo Sūnų į pasaulį, kad mes turėtumėm gyvenimą. Jam buvo padovanota Regensburg patrono, XII a. Vyskupo šv. Wolfgang statula.

Popiet popiežius atvyko į Regensburg universitetą, kur didžiojoje saleje (Aula Magna) susirinko akademikai. Regensburg universitete jis profesoriavo septynerius metus. Mokslininkams buvęs profesorius skaitė ilgą paskaitą „Tikėjimo ir proto ryšys“. Tai gili teologinė paskaita, kurios pagrindinė mintis, kad mokslas negali pakeisti tikėjimo.

Nukelta į 11 psl.

Altötting miestelis.

Knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje” pristatymas

Knyga „Lietuvių pėdsakai Amerikoje” buvo šių metų rugpjūtį iškilmingai pristatyta gausiai atsilankiusiems tautiečiams Vilniuje. Parašyta nemažai recenzijų, palankių atsiliepimų tiek Lietuvos, tiek JAV spaudoje. Atėjo laikas su šia knyga supažindinti ir Amerikos lietuvius.

Penktadienį (rugsėjo 22 d.), ne itin patogiu visiems laiku — 6 val. v., Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, susirinko gana nemažas būrys susidomėjusių nauja knyga „Lietuvių pėdsakai Amerikoje”.

Pristatymą, kaip ir knygą, rengė JAV LB Kultūros taryba. Tiksliau — daugiausiai darbo ir pastangų įdėjo tarybos pirmininkė Marija Remienė, kurios pavardė, mano nuomone, turėjo atsirasti kaip bendraautorės šalia Audronės Škiudaitės, nes knygos idėjos įgyvendinimas (surinko

daugiausiai medžiagos, lėšų) priklauso Marijai Remienei. Kultūros tarybos narės prie knygos sudarymo ir išleidimo neprisidėjo.

Ižanginį žodį tarė Marija Remienė. Trumpai papasakojo kaip buvo kaupiama medžiaga būsimai knygai. Ji pati asmeniškai prašė visų bendruomenių atsiųsti nuotraukas ir trumpas istorijas ar parašymus apie parapijas, kapines, bažnyčias bei kitus pastatus. Gaila, ne visi atsiliepė net ir keletą kartų paraginti. Sumanytojos ne visur nuvyko, ne visur pačios fotografavo. Todėl pasinaudojo kitų darbais ir sudėjo juos į vieną visumą. Daugiausiai medžiagos surinkime talkino Marijos sesuo seselė Margarita Bareikaitė. Buvo gražiai padėkota visiems talkininkams ir aukotojams. Po ižanginio žodžio knygą aptarė Aleksas Vitkus.

Inžinierius Aleksas Vitkus — dažnas svečias dienraščio „Draugas” puslapiuose. Autoriaus įdomūs rašiniai, apmąstymai, tikiu, susilaukia ne vieno skaitytojo dėmesio. Dėmesingai perskaitęs ir gerai išnagrinėjęs knygą „Lietuvių pėdsakai Amerikoje” — nuo temų apimties iki aukotojų sąrašo, gražia ir vaizdinga lietuvių kalba jis perteikė tos knygos dvasią, turinį ir reikšmę. Neliko nepastebėti ir keli trūkumai, kaip asmenvardžių rodyklės nebuvimas ir kt. Tačiau suprasdamas, kad knyga negalėjo apimti visko, jis pasiūlė būsimus priekaištus, kurių tikrai bus, nes visi norėjo matyti, ar jo parapija, mokykla yra „Pėdsakuose...” ir bus nepatenkinti ten jų nesuradę. Tiems pranešėjas atsakė dr. Aldonos Vasiliauskienės žodžiais: „padaryk pats, padaryk geriau”. Knyga aptarta ne sausai, o su humoru, kas pagyvino ir suteikė vakaro dalyviams

JAV LB Kultūros tarybos knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje” sutiktuvių dalyviai iš kairės: JAV LB tarybos pirmininkė Marija Remienė, paskaitininkas Aleksas Vitkus, jaunosios pianistės Berta Brazdeikytė ir Emilija Rašinskaitė, solistė Praurimė Ragienė, akompaniatorė Olivija Urbonaitė ir skaitovė Zina Daknienė.

artumo.

Vakaro programą papildė jaunosios pianistės Emilija Rašinskaitė ir Berta Brazdeikytė (mokyt. Jolanta Banienė), dainavo solistė Praurimė Ragienė, akompanuojant Olivijai

Urbonaitei. Lietuvoje režisūros studijas baigusi Zina Daknienė perskaitė ištrauką iš Upton Sinclair romano „The Jungle” apie išeivių iš Lietuvos vestuves Čikagoje.

Vakaras praėjo šiltai ir jaukiai, nebuvo nei per ilgas, nei per trumpas. Kaip sakoma, viskas savo laiku. Kultūros tarybos narės Nijolė Nausėdienė, Lilija Jasaite, Dalia Šlenienė parengė vaisių stalą, parduvinėjo bilietus ir knygą „Lietuvių pėdsakai Amerikoje”. Šią knygą netrukus (kai bus gauta siunta iš Lietuvos) galėsite įsigyti „Draugo” knygynėlyje.

Į knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje” sutiktuves atvyko visuomenininkai Birutė Vindašienė, Genovaitė Treinienė ir Pranas Jurkus.

Ligija Tautkuvienė

Knyga „Lietuvių pėdsakai Amerikoje” gausiai susirinkusiems žiūrovams gražiai pristatė Aleksas Vitkus.

Permainos Amerikos Lietuvių katalikių moterų sąjungoje

Nuo senų laikų ALRK Moterų sąjunga laikosi tradicijos kas dvejus metus rengti kuopų atstovų suvažiavimą. Šie suvažiavimai yra reikalingi einamiems reikalams aptarti, numatyti veiklą ateičiai, rinkti naują centro valdybą. 2006 m., rugpjūčio 19 dieną įvyko turėjęs būti 50-sis suvažiavimas (vyko 47-asis) Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos patalpose, Brighton Park.

Šis įvykis nebuvo pagarsintas, nes iš tikrųjų tai buvo tik susirinkimas, kuriame buvo nedaug dalyvių. Dalyvavo Čikagos, apylinkės 3-ios, 20-os ir 75-os kuopos atstovės ir 42-tos kuopos narės iš Grand Rapids, Michigan.

Tokio negausaus dalyvavimo priežastis — narių nepajėgumas dėl amžiaus, dėl fizinių negalių. Į darbus neįsijungia jaunesnio amžiaus moterų,

todėl suvažiavimai, kurie buvo ruošiami pamainomis, kiekvieną kartą išpareigojant kitai kuopai, kitoje Amerikos valstijoje ar kitame mieste, neįvyksta. Paskutinis buvo Grand Rapids, MI, 1997 metais 47-ojo suvažiavimo proga, o po to — tik Čikagoje.

Suvažiavimo metu renkama nauja Centro valdyba. Šį kartą, atsistatydinus valdybą, neatsirado kas prisiimtų pirmininkės pareigas. Po trumpų diskusijų nutarta persiorganizuoti. Prieita išvada, kad būtų geriau turėti nors apylinkės valdybą. Taip susiformavo apylinkės valdyba: Evelyn Oželis — pirmininkė, Mary Anna Gerčius — vicepirmininkė, Angela Lawler — sekretorė, Rut Hoffman — išdininkė ir narės — kuopų pirmininkės.

Kuopos, egzistuojančios kitose Amerikos valstijose, galės nepriklausomai toliau dirbti ir veikti pagal numatytus tikslus, tik nebus to junginio, kurį sudarė Centro valdyba, ir jokios veiklos ataskaitos arba raportų nereikės siųsti. Kiekviena kuopa dirbs savo nuožiūra, padės parapijai, Bažnyčiai ar labdaros darbais. Tokiu būdu ir žiniaraščio leidimas sustos

2006 metais, kai baigsis šios Centro valdybos kadencija.

Gaila, kad Dalės Vaikutytės-Murray nebebus. Ji jau 55 metai priklausė ALRK Moterų sąjungai. Per šį laikotarpį, 36 metus buvo ALRK Moterų sąjungos buvusio mėnesinio žurnalo „Moterų dirva” redaktorė. 15 metų ėjo Centro valdybos pirmininkės pareigas. Mirus buvusiai organizacijos žiniaraščio redaktorei seselei Angela Balčiūnas, Dalė 1991 metais apsiėmė ir šį darbą, kad nesustotų informacija ir jungtis tarp sąjungiečių. Be poilsio ėjo šias dvi daug jėgų reikalaujančias pareigas iki 2003 metų, kai kita kazimierietė seselė Clement perėmė atsakomybę už žiniaraščio redakciją į savo rankas.

Dalė buvo iškiliųjų lietuvių moterų pagerbimo iniciatorė. Keletas moterų, nusipelnusių kilniais darbais lietuvių ar visuomenei, buvo pagerbtos.

Prarandame pasižventusią, atsidavusią organizacijai veikėją, bet galime didžiuotis, kad ją turėjome. Jai mūsų pagarba ir didelis ačiū!

Angela Leščinskienė

2006 m. LARC Moterų sąjungos susirinkime dalyvavusios kuopų pirmininkės (iš kairės): Stasė Viščiuvienė (20 kuopa), Angela Leščinskienė (3 kuopa), Sofija Lastas (42 kuopa) ir Donna Zilis (75 kuopa).

Algimantas Kelertas, gyv. Brookfield, IL, kartu su prenumeratos mokesčiu, „Draugui” atsiuntė dosnią 80 dol. auką. Tariame širdingą ačiū.

Centralizuotas partijų finansavimas?

PAULIUS SAUDARGAS

Bandymai partiniams PR'šči-kams rankas suvystyti naujos kartos „Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo įstatymu“ — nejučia primena tautosaką: „uždarysi duris — įlips pro langą“. Stebėjusieji beatodairišką 2004-ųjų metų rinkminių technologijų spektaklį, tokių įstatymų aušroje murma: „geriau vėliau negu niekada“. Tačiau, artėjant Savivaldos rinkimų maratonui, norisi pasamprotauti — ar įstatymo raide sukursime panacėją?

„Kur dursi — ten pataikysi“, — teigia R. Sotvarienė lrytas.lt portale, apie neskaidrų lietuviškų partijų finansavimą ar bent jau įtarimus juo. „Kas be nuodėmės, tegu meta į mane akmenį“, — galėtų, mušdamasis į krūtinę, šaukti bet kuris rinkiminio štabo vadovas. Ir jis tūkstantį kartų būtų teisus. Nevarginsime skaitytojo eilinį kartą vardindami visų Lietuvos lakūnų, suvirintojų ir kitų kazino mėgėjų pavardes, ir nekursime Dan Braun tipo samokslų teorijų, nes „šunys loja — karavanas eina“. Verčiau paklauskime savęs — ką daryti?

Apribojant kandidatavimo formas ir terminus, nuraunamos piktžolių galvos, paliekant keroti šaknis. Lietuviams svetimos: „kaip išleisti milijoną“ problemos. Rinkiminės technologijos pasaulio inercijoje keliais žingsniais lenkia rinkimus reglamentuojančią įstatyminę bazę. Uždrausk, kur pakliuvo, kabinti plakatus — tai vargšai mobiliojo ryšio abonentai gaus tiek nuoširdžių SMS sveikinimų nuo mielojo kandidato(ės), kad neturės kada ir pabal-suoti. Uždrausk dalinti dovanėles, išskyrus kandidato biografiją, tai kažkoks rinkėjas ir džiaugsis tomis biografinėmis, įrištomis auksu siuvinėta krokodilo oda. Fantazijai ribų nėra, o polimerų pramonė sukerpta su šiuolaikinės vadybos principais pateiks receptus visiems atsiliku-siems įstatymams apeiti.

Nejaugi „švogerių krašte“, būdamas piktavaliu fiziniu asmeniu, nerasi būdo savo mylimai partijai paaukoti daugiau kaip 300 MGL? Galima paviešinti visus, į partinį biudžetą paaukojusius daugiau kaip 100 litų; galima net skandalą inicijuoti pamačius, kad visi jie yra tos pačios firmos darbuotojai bei kandidato pussės ir seniai mirusios promočiutės, tačiau tuo metu buvęs kandidatas jau Seimo nario kėdėje žongliuos ES pinigėliais. O kur dar „juodoji buhalterija“, kurios „ataskaita“ pasiekia rinkėją, tik iškvietus prokurorų desantą? Kuris tikrina tik nevykėlius, jau suvalgytus politikų ir žiniasklaidos elito... Kaip žinia, tai ilgas procesas ir verčia eurai intereso konflikto žarstomi.

Politinių ir verslo interesų pynėje išsidaudžia tokių atspalvių, kad nė su VRK žiburiu nerasi. Kai valstybė šeimininkauja „stambiųjų darbd-

vių“ partijos, kažin ar negrįžta polit-valandėlių laikai mokyklose, parduotuvėse ir kaimo diskotekose. Jeigu žmogaus prielankumas tam tikrai partijai jo paties yra apibendrinamas baimė prarasti darbą, tai nejučia ir pats rinkimų urnoje imi išvelgti visamatančią elektroninę akį.

Net G. Plechanovo instituto baigti nereikia, kad suprastum, jog mafijiniai pinigų skalbimo būdai vystėsi tokiu pačiu tempu, kaip ir valstybinės finansų sistemos. Kaip ir tūlas rinkėjas yra jau pakankamai pilietiškai subrendęs idant suvoktų, kad jei Vilniaus meras gali traukti baudžiamojon atsakomybėn internetinius komentuoklius, tai ir jis turi teisę matyti išdžiaustytus partijų finansinius skalbinius. Ką daryti?

Gydyti reikia ne pasekmę, o priežastį. Blogybės stadijos dvi: „kaip pinigai pasiekia partijas?“ ir „kaip pinigai panaudojami rinkimuose?“ Antroji, nors daug labiau akį režianti ne tik etatiniam įstatymo sargui, bet ir tūlam rinkėjui, tėra mažareikšmė pasekmė. Mažareikšmė — be sarkazmo. Juk dovanų dalijimas, pažadų žarstymas ir kitos tautinio svetin-gumo apraiškos pačios savaime nėra nusikaltimai. Nusikaltimais jos tampa, kai stato į nelygiavertės konkurencijos sąlygas rinkiminės kampanijos dalyvius, tuo būdu statant į pavojų demokratiją. Tačiau prisiminus ankstesnius pasamprotavimus, kad turint pinigų — kaip nors juos išleisime, verčiau koncentruotis ties pirmąja problema. Nes partijos nelygiavertės tampa jau pradinėse sąlygose, ir valstybės biudžeto dotacijos tėra ledkalnių viršūnių glaistymas cukraus pudra. Viskas prasidėjo dar valstybinio lūžio laikotarpyje, kai siautėjo reketininkai ir kooperatyvininkai.

Jei jau buvusi politinė taryba sugebėjo centralizuoti ES paramos skirstymo mechanizmą šedevrą (tiesa, G. Kirkilo Vyriausybė savo pragmatiskom kanopom tą šedevrą jau patvarė), tai kodėl valstybei necentralizavus partijų finansavimo? Kodėl neįsteigus „Politinių partijų finansavimo“ departamento po VRK ir/ar Finansų ministerijos sparnu, atsakingo ne už ataskaitų priežiūrą, kai jau šaukštai po pietų Seimo valgykloje, o už tiesioginį lėšų ir aukų partijoms surinkimą. Finansai partijoms plauktų išskirtinai per šią įstaigą, tuo būdu užtikrinant kontrolę jau pačioje pradinėje pinigų įsisavinimo stadijoje. Bet kokie šalutiniai pinigų srautai susiję su partijų ar rinkimų kampanijos finansavimu automatiškai patektų į „juodosios buhalterijos“ kategoriją ir užsisiundy-tų teisėsaugininkais. Ateiti pas išskės-tom rankom besišypsančią mylimos partijos buhalterę juk galima ir su mažiau išskalpta finansine sąžine, nei pas ideologiškai indiferentišką VRK biorobotą...

Su dideliu liūdesiu pranešame, kad 2006 m. rugsėjo 23 d. mirė mūsų mylimas brolis, dėdė, prodėdė ir krikšto tėvelis, teisininkas, visuomenininkas, BALFo 76-to skyriaus sekretorius-izdininkas

A + A VLADAS STAŠKUS (STAŠKEVIČIUS)

Velionis gimė 1914 m. spalio 9 d., Pakruojo dvare, Šiaulių apskr. Amerikoje išgyveno 56 metus.

Giliam nuliūdime liko: sesuo Irena Laurus-Laurinavičienė, sūnėnas ir krikšto sūnus Viktoras Laurus su šeima, prosūnėnas ir krikšto sūnus Bernardas Laurus, prosūnėnas Vitas ir produktė Marija ir jų šeimos.

Velionis atvykęs į Detroitą, priklausė Šv. Antano parapijai ir BALFo 76-to skyriui. Būdamas šio skyriaus sekretorius ir izdininkas, organizavo metines spalio rinkliavas. Nuo 1978 m. Tautos fondo atstovybės Michigan valstijos izdininkas. Pasitraukęs iš Lietuvos, buvo aktyvus pabėgėlių Bondenwerdey ir Fallingbostel stovyklų vedėjas ir lietuvių atstovas.

Detroitė 1950 m. įsidarbino General Motors Fleetwood fabrike, kur buvo supirkimo vadybininkas iki 1979 m., kada išėjo į pensiją.

Velionis bus pašarvotas trečiadienį, rugsėjo 27 d., RG & GR Harris laidojimo namuose, 15421 Farmington Road, Livonia, Michigan. Lankymo valandos nuo 2 val.p.p. iki 9 val. vak. Rožinis 6 val. vak.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, rugsėjo 28 d., 9 val. ryte, RG & Harris laidojimo namuose, iš kur a.a. Vladas bus palaidotas į Dievo Apvaizdos bažnyčią, kurioje 10 val. r. bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a.a. Vladas bus palaidotas Holy Sepulchre kapinėse, Southfield, Michigan.

Šeima pageidauja, kad jų brolis ir dėdė būtų įamžintas BALFe ar Tautos fonde.

Nuliūdę artimieji

Laidot. direkt. Yolanda M. Zaparackas. Tel. 313-554-1275

„KAS TIKI NIEKUOMET NEBŪNA VIENAS“

Atkelta iš 11 psl.

Tos pačios dienos vakare Benediktas XVI sugrįžo į Šv. Petro katedrą, kurioje anksčiau dirbo vikaru, o dabar ją aplankė kaip popiežius. Visur per Mišias giedojo didžiuliai chorai, o šis buvo ypatingas, kuriam 30 m. vadovavo jo brolis monsinjoras Georg Ratzinger. Vėliau vadovavo berniukų chorui, pasivadinusiam „Katedros žvirbliukas“. Šv. Tėvas mišparus baigė „Tėve mūsų“ malda, kurią Kristus išmokė melstis visus krikščionis.

Trečiadienis, rugsėjo 13 d., buvo privati diena, kurią turėjo praleisti su broliu, aplankyti tėvų ir sesers kapus. Bet trumpam atvyko į šauniai išpuoštą rokoko bažnyčią Alte Kappelle pašventinti naujai įrengtus vargonus. Kaip kitur, taip ir čia, jis buvo sutiktas vyrų choro giesmėmis. Benediktas XVI trumpoje kalboje patvirtino, kad vargonai yra visų instrumentų karalius. Muzika ir giesmė yra daugiau negu tik garbinimo puošmena, bet pati savyje yra dalis liturgijos. Popiežiaus pašventinti nauji vargonai buvo pavadinti Benedikto vardu.

Prieš išvykstant į Romą, popie-

žius dar aplankė Freising miesto Šv. Marijos ir Šv. Korbinijaus katedrą. Šioje gražioje rokoko bažnyčioje palaidoti VIII a. vyskupavusio šv. Korbinijaus palaikai. Šv. Tėvas kalbėjo: „Kiek daug gražių prisiminimų iš jaunų dienų, kai prieš 55 m. buvau išventintas į kunigus“. Susirinkusiems kunigams ir diakonams jis liepė tarnauti žmonėms, parodydamas Kristaus meilę: „Visi turime trūkumų, todėl paveskime Dievui globoti savo Bažnyčią“.

Per trumpas išleistuves Muenchen oro uoste popiežius Benediktas XVI padėkojo visiems, prisidėjusiems prie saugios ir tokios iškilmingos viešnagės gimtojoje Bavarijoje. Visur, kur jis ėjo, minios maldininkų jį pasitiko šukiais „Benedetto“, visur priėmė didžiuliai chorai su aukšto lygio atlikėjais. Tikrai išsipildė jo pasirinktas šūkis: „Kas tiki, niekuomet nebus vienas“.

Su popiežiumi Benediktu XVI galėjome „keliauti“ kartu per nuostabią satelitinę televizijos kanalą EWIN (The Global Catholic Network). Jo dėka, matėme popiežiaus šešių dienų piligriminę kelionę nuo atskridimo į Muenchen iki sugrįžimo į Romą.

MARGUTIS II

LIETUVIŲ RADIJO LAIDOS

1450 AM banga iš WCEV stoties

KLAUSYKITE KIEKVIENĄ VAKARĄ

nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v.

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIJO LAIDŲ

Tel. 773-476-2242

Remkite ir platinkite katalikišką spaudą

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

www.draugas.org

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦ **Rugsėjo 29 d., penktadienį, 7:30 val.** v. Čiurlionio galerijoje Jaunimo centre vyks grafikės Nijolės Šaltenytės parodos „Mano laiškas tau“ atidarymas. Atidaryme dalyvaus autorė. Maloniai kviečiame visus į parodą. Tel. pasiteiravimui: 708-349-4768.

♦ **Švento Kazimiero seselių rėmėjos** rengia pokylį seselėms paremti. Šiomet seselės kazimierietės švenčia Kongregacijos įsteigimo 100 metų sukaktį ir 87 metų sukaktį nuo seselių rėmėjų organizacijos įsikūrimo pradžios. Maloniai kviečiame visus seselių rėmėjus, draugus, pažįstamus spalio 1 d., sekmadienį, atvykti į „Hilton“ viešbutį, esantį Cicero ir 94-os gatvės sankryžoje, Oak Lawn. Pokylio pradžia — 1:30 val. p.p. Bus ilgamečių rėmėjų pagerbimas, įdomi programa, skanus maistas, loterija. Vietas prašome užsisakyti iki rugsėjo 27 d. tel. 773-776-1324 (ses. Genovaitė).

♦ **Spalio 7 d., šeštadienį, 7 val. v.** Jaunimo centre, 5600 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636, vyks muzikinės grupės „Delfinai“ koncertas. Kviečiame visus atvykti. Bilietus bus galima įsigyti prieš koncertą nuo 5 val. v. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

♦ **Spalio 8 d., sekmadienį, 12:30 val. p.p.** Lietuvių dailės muziejuje, PLC (14911 127th Street, Lemont, IL 60439) vyks literatūrinė popietė „Medicina ir literatūra“. Popietėje įvadinį žodį tars dr. K. Ambrozaitis. Po to įvyks poeto dr. Antano Lipskio poezijos knygos „Mėlynoji delfina“ sutiktuves. Knygą pristatys „Draugo“ vyr. redaktorė D. Bindokienė. Poeziją skaitys Jūratė Jankauskaitė-Zubnienė. Apie poeto dr. Jono Šalnos kūrybą kalbės poetė Julija Švabaitė-Gylienė. Apie dr. Rimvydo Sidrio knygą „Lietuvis žvelgia į Orientą“ kalbės poetas dr. Vainis Aleksa. Popietės metu ir vėliau vyks dailininko dr. Antano Lipskio tapybos darbų paroda. Apie dailininko kūrybą žodį tars menininkas Algimantas Kezys. Meninę programą atliks Praurimė Ragienė, akompanuos pianistė Olivija Urbonaitė. Po programos vaisės. Lietuvių rašytojų draugija maloniai kviečia visus atvykti į šią popietę.

♦ **Lietuvos Vyčių organizacija** maloniai kviečia lietuvišką visuomenę ir visas organizacijas gausiai dalyvauti jų užprašytose specialiose šv. Mišiose š. m. spalio 8 d., sekmadienį, 2 val. p.p., Washington, DC, skirtose 40 metų sukakčiai nuo Šiluvos Mergelės Marijos koplyčios įkūrimo Nacionalinėje Nekalto Prasidėjimo katedroje (National Shrine of the Immaculate Conception) šventovėje. Norint daugiau informacijos, prašome kreiptis į LV organizacijos Lietuvių kalbos ir kultūros pirmininkę

Julia Schroder, 107 Stanley Dr., Centereach, NY 11720. Tel. 631-467-3747.

♦ **Spalio 13 d., penktadienį, 11 val. r.** „St. Joseph Senior Center“ patalpose (5631 S. 73rd Ave., Summit) gydytojas William D. Rasmussen, turintis 25 metų medicininio darbo patirtį, skaitys paskaitą apie osteoartritą: kaip įveikti skausmą, vartojant mažiau vaistų. Ši liga vargina ne tik daugelį vyresnio amžiaus žmonių. Ji neaplenkia ir visiškai jaunų. Norintys išgirsti apie šią ligą ir apie kovos su ja būdus, prašome skambinti daktarui Bernard Gercius tel. 708-458-9783.

♦ **Rašytojo Antano Vaičiulaičio** 100-mečio paminėjimas vyks spalio 14 d., šeštadienį, 6 val. v. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, 14911 127th St., Lemont, IL 60439. Pagrindinė kalbėtoja – Virginija Paplauskienė, Kauno Maironio lietuvių literatūros muziejaus Lietuvių išeivių skyriaus vedėja. Į Čikagą dalyvauti minėjime atvyksta rašytojo duktė Joana Vaičiulaitytė-Buivienė. Ruošia JAV LB Kultūros taryba.

♦ **Lietuvos Dukterų draugija** spalio 15 d. 3 val. p.p. „Camelot“ pokylių salėje (8624 W. 95th Street, Hickory Hills) rengia „Rudens pietus“. Bus skani vakarienė, loterija, muzikinė programą atliks Algimantas Barniškis. Stalus ar pavienes vietas prašome užsisakyti Nameliuose (2735 W. 71st. Street) arba tel. 773-925-3211 budėjimo dienomis (antradieniais ir ketvirtadieniais) nuo 10 val. r. iki 2 val. p.p. Kitu laiku skambinti tel. 708-599-5727 arba 708-499-4845. Visi labai laukiami.

♦ **Amerikos lietuvių katalikų kongresas** vyks spalio 20-22 dienomis Čikagoje, Marijos gimnazijoje Marquette Park. Kongresą rengia išeivijos katalikų organizacijos ir institucijas apjungianti Amerikos Lietuvių Romos katalikų federacija, šiemet švenčianti savo šimtmetį. Katalikų federacija buvo įkurta 1906 metais Wilkes Barre, Pennsylvania. Kongreso renginiuose bus paminėtas federacijos veiklos šimtmetis, federacijos įkurtos jaunimo stovyklos „Dainava“ 50-metis ir 40 metų nuo Federacijos iniciatyva Šiluvos Marijos koplyčios Nekalto Prasidėjimo bazilikoje, Washington, įrengimo.

♦ **JAV LB Kultūros tarybos 2005 metų Žurnalisto premijos laureatu** tapo Romualdas Kriaučiūnas. R. ir Gražina Kriaučiūnai dalijasi premija ir atsiuntė 500 dol. knygos „Lietuvių pėdsakai Amerikoje“ išlaidoms sumažinti. Prieš dvejus metus jie šiam tikslui jau buvo paaukoję 100 dol. JAV LB Kultūros taryba dėkoja ir yra sujudinta jų nuoširdžiu dosnumu.

Kaip ir visose lietuviškose mokyklose Amerikoje, taip ir Maironio lituanistinėje mokykloje (Lemont, IL) prasidėjo 2006–2007 mokslo metai. Tai pati didžiausia lituanistinė mokykla visoje JAV. Deja, nors mokykloje mokosi 500 mokinių, visų norinčių mokinių dėl vietos stokos mokykla priimti negali. Indrės Tijūnėlienės nuotraukoje mokyklos direktorė Audronė Elvikienė ir mokytoja Marijona Aliauskienė sveikina mokinius naujųjų mokslo metų proga.

Miesto panorama

KIROVO TEATRO GASTROLĖS ČIKAGOJE

Lapkričio 1–5 dienomis „Auditorium Theater“, 50 E. Congress Parkway, Chicago, IL 60605, gastroliuos Sankt Peterburgo Kirovo teatras, kuris po 16 metų pertraukos čikagiečiams parodys Piotro Čaikovskio baletą „Gulbių ežeras“. Bilietų kainos — 30–125 dol., juos įsigyti galima tel. 312-902-1500 arba tinklalapyje: ticketmaster.com

IMISIS PRIEMONIŲ AVARINGUMUI SUMAŽINTI

Illinojaus transporto departamentas praneša, kad palyginus su

1999 metais, 2004 metais Čikagoje žymiai sumažėjo avarijų skaičius. Tačiau vis dar yra vietų, kur per mėnesį įvyksta po 2 ar daugiau avarijų. 2005 metais pusė avarijų įvyko greitkeluose ir pusė keliuose. Žuvo 1,400 žmonių, iš kurių 600 žuvo 6 Čikagos apylinkėse. Transporto departamentas kartu su policija išanalizavo, kokiose apylinkėse įvyksta daugiausia eismo nelaimių ir tų nelaimių priežastis, kad galėtų numatyti kovos su eismo nelaimėmis priemones. Daugiausia avarijų 2005 metais užregistruota 79-tos, S. Chicago ir S. Stony Island Ave. (102) gatvių sankryžoje, antoje vietoje: N. Kedzie Ave./N. Kennedy Expy/W. Belmont Ave. (69).

Kasmet gražėja Pasaulio lietuvių centras, ypač jo aplinka. Kaskart nuvažiuojant pamatyti kažką naujo — pasodintus medelius, gėles, gražius suoliukus, kviečiančius pailsėti. Visa tai atlikta nuoširdžių savanorių rankomis. Prasidėjus mokslo metams prie centro vėl darbavosi būrys savanorių.

Indrės Tijūnėlienės nuotraukoje: darbuojasi Vytenis Lietuvninkas, Birutės ir Gedimino Juodvalių dovanotas didžiulės gėles (Hosta) sodina dr. Rasa Mc Carthy.

Audrė Budrytė-Nakienė su savo šeima porai mėnesių išvyko į Lietuvą. Norėdama pasidalinti savo žiniomis ir idėjomis, Audrė pradėjo dirbti savanore organizacijos „Vaiko vartai į mokslą“ remiamame „Vilties angelio“ dienos centre. Ten ji vadovauja šio centro dramos būreliui. Jie tikisi pasitvarkyti vaidinimėlius, kurį pristatys Vilniaus visuomenei. Organizacija „Vaiko vartai į mokslą“ yra dėkinga Audrei ir kitiems organizacijos savanoriams bei rėmėjams, įvairiais būdais abipus Atlanto prisidedantiems prie organizacijos darbų ir projektų. Visų pastangos padeda organizacijos remiamiems 10 dienos (pomokykliniams) bei laikinosios globos centrums.

Visų pastangos ir parama užtikrina centrus lankančių vaikų šviesesnę ateitį.

JAV LB SOCIALINIŲ REIKALŲ TARYBOS

PAGUODOS TELEFONAS

1-866-438-7400

Konfidencialumas
garantuojamas

Skambinkite **nemokamai**
kiekvieną ketvirtadienį,

nuo 6 val. v. iki 9 val. v. (Čikagos laiku)